

SLOVENSKI NAROD

Zbija vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznika. — Inerati do 30 petk vrst 2.-, do 100 vrst 2.50, do 100 do 300 vrst 3.-, večji inerati petk vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3225

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Mariborski teden otvorjen

V navzočnosti odličnih gostov je bil danes Mariborski teden slovesno otvorjen

Maribor, 3. avgusta. Slovesnejše kakor druga leta je bil danes otvorjen letošnji IV. Mariborski teden. Mesto se je je na večer pred otvoritvijo slavnostno obleklo in so železniški delavci zlasti lepo okrasili glavni kolodvor, ki bo sprejemal v času letošnjega Mariborskega tedna ogromno število obiskovalcev iz bližnjih in oddaljenih krajev. Posebno lepo lice pa je dala mestu tik pred otvoritvijo nova ureditelj takozvane mariborske zveze, ki jo najino razsvetljuje 27 močnih električnih žarnic. Pri vstopu na prostor Mariborskega tedna, so že včeraj popoldne zavirale državne trobojnice v znaku slovenskega dogodka četrte otvoritve. Vse mestne ulice in ceste so kar čez noč oživele in je Maribor danes po številu prebivalcev mnogo močnejši kot je bil še včeraj. Na razstavnih prostorih in na zabavišču samem pa so že danes dopoldne pred otvoritvijo z mrzlično naglico pripravili vse, kar je bilo nujno potrebno za sprejem prvih odličnih gostov. Mirno lahko trdimo, da praznično oblečen in letos kar najslovesnejše sprejema prve goste.

Odlični gostje

Ob pol 11. uri so se zbrali na prostoru Mariborskega tedna člani zadruga s predsednikom in mestnim županom g. dr. Lipoldom na čelu ter številni odlični predstavniki našega gospodarskega kulturnega in javnega življenja. Otvorili je prispele sam ban g. dr. Dinko Puc in tako počastil s svojo prisotnostjo slovesnost dogodka. K slavnosti otvoritvi IV. Mariborskega tedna so nadalje prehiteli bivši minister in narodni poslanec g. Mohorič, predsednik ljubljanske zbornice za TOI g. Jelačin, pred sednik ljubljanskega veleposlana g. Bonač, ravnatelj centrale »Putnika« g. Perše, ter veliko število drugih odličnih predstavnikov raznih gospodarskih ustanov iz Ljubljane, Zagreba in drugih mest. Od domačinov smo pa opazili pri slovesni otvoritvi zastopnika mestnega poveljnika, oba srestka načelnika dr. Senekoviča in Milana Makarja, predsednika okrožnega sodišča g. dr. Ziberja, sodnega prosta dr. M. Vraberna šefa državnega tožilstva g. dr. Zorjana predstojnika mestne policije g. Radoševića, četa obmejne policije g. Krajnoviča, nadaleje predsednika Združenja mariborskih trgovcev g. Ferdo Ponterja predsednika okrožnega odbora obrtnih združenj g. Bureša, obrtnozdružnega nadzornika g. Založnika, ravnatelja banovinske vinarske in sadjarske šole g. Priola ter mnoge druge predstavnike raznih mariborskih korporacij.

Pozdrav župana

Vse navzoče je toplo pozdravil predsednik zadruga »Mariborski teden« mestni župan g. dr. Lipold. Imenoma je pozdravil odlične predstavnike oblasti in raznih gospodarskih in kulturnih institucij posebno toplo pa bana dravske banovine g. dr. Puca. V svojem otvoritvenem nagovoru je podal najprej kratek historiat, kaj je privedlo Maribor do današnjega slovesnega trenutka in kaj je dalo povod, da se je v Mariboru organiziral Mariborski teden. Posebej je poudaril, da so se razblinjala v nič vsa skeptična naziranja o Mariborskem tednu, ki se je v kratki dobi štirih let močno zasidral in takorekoč že ustalil na mariborskih tleh. Podčrtal je nadalje v svojem nagovoru dosežane uspehe Mariborskih tednov in nato v krepkih izjavah orisal koristi, ki jih ima od te prireditelje Maribor sam in vse njegovo okolico. Dejal je, da vodijo zadruga v njenem težavnem poslu pri organizaciji izključno le idealna stremeljenja, ki naj prinesejo našemu obmejnemu mestu najlepšo bodočnost. Ob koncu svojega nagovora se je g. župan toplo zahvalil zlasti agilnim članoma zadruga ravnatelju »Putnika« g. Loosu in bančnemu uradniku g. Gilliju ter vsem, ki so pripomogli, da je bil prirejen letošnji Mariborski teden v tako velikopoteznem obsegu.

Čestitke bana

Za prijazen povabilo se je nato zahvalil ban g. dr. Dinko Puc, ki je izrazil svoje veselje v imenu vse dravske banovine nad sijajno organizirano prireditvijo in čestital k uspehu ter je želel nadaljnji razvoj in najlepšo bodočnost. V imenu cerkvene oblasti je spregovoril stolni prost g. dr. Vrabec, ki je v gniljivih besedah omenil, da tudi cerkvena oblast lavantinske škofije budno zasleduje ves gospodarski in kulturni razvoj obmejnega Maribora in mu želijo kar

Mariborski župan dr. Fran Lipold, načelnik zadruga »Mariborski teden«

najlepših uspehov. Vojška godba je nato zaigrala državno himno. Posamezni odlični predstavniki oblasti in gospodarskih ter kulturnih institucij pa so iskreno čestitali prirediteljem in jim krepko stiskali roke s željo, naj bi bila sreča bogata in velika.

Ogled razstav

Sledil je koncert vojaške godbe na razstavišču, ki so ga nekaj časa poslušali vsi odlični gostje; nato pa so se v spremstvu g. župana dr. Lipolda in ostalih članov vodstva Mariborskega tedna ogledali vse razstave. Svoje zadovoljstvo nad marljivo vstopo in skrbno pripravljenostjo ter nad izbiro vsega materiala je izrekel ban g. dr. Dinko Puc, prehlvaliti pa niso mogli organizacije tudi ostali odlični gostje. Posebno jim je bila všeč splošna industrijska in specialna tekstilna razstava, ki prikazuje industrijsko moč našega obmejnega mesta, všeč pa so jim bile tudi vse ostale razstave. Po ogledu je priredila zadruga »Mariborski teden« povabljenim odličnim gostom na zabavišču zakusko, ki so se je udeležili tudi številni zastopniki mariborskih gospodarskih in kulturnih ustanov.

Takoj po otvoritvi so se vsule množice meščanov na prostor Mariborskega tedna in so že v dopoldanskih urah dosegle posamezne razstave naravnost sijajen obisk. Na mah je oživelo zabavišče in tudi številne velikomestne atrakcije, kakor avtodrom, vrtljaki, tobogan, železnica strahov, smrt na stena itd. so pričeli delovati.

Nujna potreba železniške zveze Maribora s Slovenskimi goricami

To zahtevajo tudi življenjski interesi obmejnega ozemlja

Maribor, 3. avgusta. Obmejni promet je utrpel usoden udarec s tem, da je železniška zveza Spilje — Radgona prešla v last avstrijske zvezne države. Popolnoma odveč bi bilo povdarjati, da sedanja železniška zveza Maribora s Slovensko krajino in Gornjo Radgono kot obmejno trdnjavo našega Pomurja ne more ustrezati gospodarskim in drugim interesom obmejnega ozemlja, da drugih sploh ne jemljemo v poštev. Posledica te nepravilne in zamudne železniške zveze je bila, da se je gravitacijska težnja Slovenske krajine odmaknila od Maribora in se premaknila proti Zagrebu in drugam. Ti in drugi razlogi so povzročili diskusija o nujni potrebi železniške zveze čili, da se je v nekaterih krogih zbudila za odnoso električne železnice na

progi Maribor — Slov. gorice — Gornja Radgona. Kaj bi pridobilo gospodarstvo Slovenskih goric s takšno zvezo? In kaj Maribor, kamor bi se na mah obrnilo gravitacijsko težišče Slovenske krajine, ki je danes za Maribor izgubljena? Kaj druge nasebine ob progi, ki so danes malo ali morda celo brezpomembne?

Ta načrt ni utopija, posebno ne, ker je v osnutku elektrifikacija Slovenskih goric, za kar je že kolikorotliko zajem čena vsota preko osem milijonov dinarjev. Dolžnost vseh prizadetih in pristojnih krogov pa je, da vzamejo ta načrt temeljito v pretes in da se z vso energijo lotijo nečesa, kar je vitalnega pomena za napredek in dobrobit vsega obmejnega ozemlja, zlasti pa naše obravske prestolnice.

Borba za kolonije

Oster nastop italijanskega tiska proti izjavam angleškega zunanjega ministra

Rim, 3. avgusta. g. Ves italijanski tisk nastopa v strnjeni fronti proti govoru angleškega zunanjega ministra sira Samuela Hoareja, ki ga je imel na zadnji seji spodnje zbornice, ko je poudaril: »Popolnoma se zavedamo, kakšne obveznosti bomo prevzeli, zato jih bomo tudi izpolnjevali. Eden najtežjih problemov, pred katerim se je svet znašel v zadnjem času in ki bo v kratkem postal še bolj akuten, je problem držav, ki imajo kolonije, in držav, ki jih nimajo, torej problem o relaciji med državami glede na njihove kolonialne posesti. Strinjamo se, da naraščajo odgovornosti držav, ki imajo kolonije, čeprav pa bi ta odgovornost postala še tako težka, bom vselej zagovarjal potrebo, da se urejevanje tega problema omogoči samo z mirnimi sredstvi, nikoli pa ne z vojno.«

Poseben oster je odgovor oficijelnega »Giornale d'Italia«, ki imenuje besede angleškega zunanjega ministra neodkritosrčne.

Rimski list označuje angleško politiko kot sistem lažnega mira, ki služi poleg tega samo za krinko angleškemu egoizmu.

»Popolo d'Italia« pravi, da bo Italija smatrala za svoje prijatelje tiste narode, ki ji bodo pokazali svoje simpatije v njenem sporu z Abesinijo, zadržanja drugih držav pa ne bo nikoli pozabila.

Ta ostra časopisna polemika med Rimom in Londonom ni niti ugodna prognoza za možnost mirne ureditve v Zenevi. Tako oster kakor danes se italijanski listi niso še nikoli razpisali o Angliji. Kdor zasleduje sedanja polemika, ne more imeti vtisa, da gre za brezpomembno pričkanje, temveč za silen spopad dveh načel in sicer imperijalne volje Anglije in bodočih zahtev Italije, Senca, ki so legle že pred meseci na angleško-italijanske odnose, postajajo zmerom bolj mračne, izgledi za sporazum v Zenevi pa vedno manjši.

Gdansk uvaja carinsko unijo z Nemčijo

Poljski protest proti ukinitvi carine v Gdansk na nemško blago

Varšava, 3. avgusta. d. Potem, ko je bila carinska unija med Poljsko in Gdanskom praktično že 14 dni izpolnjevala, je senat svobodnega mesta Gdanska podzvel ukrepe, ki ne pomenijo nič manj kakor vzpostavitev delne carinske unije z Nemčijo. Senat Gdanska je namreč proglasil carine prost uvoz za celo vrsto predmetov iz Nemčije. Ti ukrepi predstavljajo potkus pritiska na

poljsko vlado, da bi preklicala najnovejšo odredbo poljskega finančnega ministrstva glede izločitve carinskih uradov Gdanska. Ti ukrepi senata Gdanska, ki ne pomenijo samo kršitve pogodbenih obveznosti proti Poljski, temveč tudi pakta Društva narodov, so izzvali pri poljski vladi in javnosti velik vtis. Računajo, da bo poljska vlada uvedla najstrožje represalije. Po došlih vesteh je

senat Gdanska, ki predstavlja grožnjo s popolno prekinitvijo gospodarskih odnosov s Poljsko, izzval med prebivalstvom svobodnega mesta Gdanska veliko paniko, ki se je pokazala zlasti v nagli podražitvi vseh živil in mrzličnem nakupovanju najrazličnejšega blaga. V Varšavi smatrajo položaj v Gdansk kot zelo resen, zlasti, ker

mentjo, da bodo narodno-socialistični gospodarji Gdanska skušali izrabiti sedanji čas za obnovo gosla »Nazaj k Nemčiji«.

Diplomatski zastopnik Poljske v Gdansk je včeraj pri predsedniku senata Greiserju protestiral v imenu poljske vlade zaradi omenjenih odredb proti Poljski.

Avstrijska Heimwehr se umika iz politike

Hajmverovci ne smejo več politizirati ne v domačih ne v zunanjih zadevah — Ostra okrožnica vodstva

Inomest, 2. avgusta. d. Glavni odbor tirolske deželne organizacije Heimwehra je izdal zaupna navodila, ki določajo:

Vsi voditelji Heimatschutza so dolžni izogniti se vsaki politični manifestaciji in vsakršni akciji v notranji ali zunanji politiki. Kdor bi kršil to odredbo, bo disciplinarno kaznovan, eventualno celo izključen iz Heimatschutza. S habsburškim vprašanjem se sploh njih-čede izmed članov organizacije ne sme baviti. To vprašanje ne sme postati razlog nikakršnih političnih nesoglasij v Heimatschutzu in njegovih formacijah. Če bi se izkazalo, da je nemogoče preprečiti nadaljnje politiziranje v organizacijah, bodo izdane radikalne odredbe in posamezne organizacije eventualno tudi razpuščene. Vlada je dovolj močna, da tudi brez prostovoljnih vojaških organizacij doseže svoje namene.

Glede zunanje politike bo vlada uveljavljala svoje politične cilje, ker bo v kratkem dosegla jamstva za svojo ne-

odvisnost. Vsako vmešavanje od zunaj bo naletelo na odločen odpor države, ki bodo sprejele podunavski pakt. S tem se bo tudi odločno izpremenilo razmerje med Avstrijo in Nemčijo. Avstrijska vlada se bo tudi v bodoče trudila, da obnovi normalne odnose med obema državama. Na poti so vsekakor hude ovire, ki jih povzročata nemška narodno-socialistična politika. Opozicija proti narodnemu socializmu dan za dnem narašča, režimu pa bo težko opustiti svoje dosedanje stališče napram Avstriji, ne da bi mnogo izgubil na svojem prestižu.

Dunaj, 2. avgusta. w. Policija je danes izvedla hišne preiskave pri krajevnih skupini avstrijske mladinske zveze v Floridsdorfu, pri katerih je našla mnogo obremenilnega gradiva. V glavnem gre za protizakonite narodno-socialistične spomenice, ki so bile pripravljene za razširjenje. V zvezi s tem je bilo doslej aretiranih 24 članov te mladinske zveze.

Tsaldaris na Bledu

V spremstvu predsednika vlade dr. Stojadinovića je prispele danes na Bled predsednik grške vlade Tsaldaris

Ljubljana, 3. avgusta.

Z današnjim dopoldanskim beograjskim brzovlakom sta se peljala spozil Ljubljano predsednik vlade g. dr. Stojadinović in predsednik grške vlade g. Tsaldaris. Na kolodvoru so visoka gosta sprejeli predstavniki oblasti. Odsotnega bana je zastopal načelnik dr. Vončina, navzoči so bili nadalje železniški direktor Cugmus, za upravo policije viš. svetnik Pestevšek i. t. d. Predsednik grške vlade g. Tsaldaris

je za nekaj minut s svojim spremstvom izstopil. Vlak je nato nadaljeval pot proti Bledu. G. Tsaldaris bo sprejel v Bohinju Nj. Vis. knez namestnik Pavle v avdijenci.

Včeraj sta prispela na obisk Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu kentski vojvoda Jurij in vojvodkinja Marina s spremstvom. Na postaji v Bohinjski Bistrici je visoka gosta osebno pozdravil in sprejel Nj. Vis. knez namestnik Pavle.

Anglija bo zopet gradila zrakoplove

London, 31. julija. AA. »Daily Herald« poroča, da je letalsko ministrstvo predložilo novoustanovljenemu letalskemu svetu v proučitev načrt o zgraditvi cele eskadre zrakoplovov za obrambo britanske obale in prestolnice. Znano je, da je letalsko ministrstvo leta 1930 zaradi katastrofe zrakoplova »R 101« sklenilo, da sploh ne bo več gradilo zrakoplovov. Očividno pa so se zdaj

letalski strokovnjaki spet povrnil k svojim prvotnim načrtom. Vendar ne nameravajo graditi več tako velikih zrakoplovov, kakor je bil »R 101« marveč lažje in sorazmerno cenejše zrakoplovne edince. Razen tega so dobile britanske tovarne letalskega ministrstva eno največjih naročil v poslednjih 17 letih. Zgraditi morajo v kratkem roku 200 vojnih letal.

Sporazum o tujskem prometu z Avstrijo

Dunaj, 3. avgusta. AA. Po dolgih pogajanjih med avstrijskim in jugoslovanskim delegacijama s pooblaščenim ministrom Widnerjem in jugoslovanskim poslanikom Nastasijevićem na čelu je bil včeraj popoldne podpisan dogovor o tujskem prometu med avstrijsko republiko in kraljevino Jugoslavijo. Dogovor sta podpisala minister za socialno politiko in narodno zdravje Neustädter-Stürmer kot zastopnik avstrijskega zunanjega ministra in jugoslovanski poslanik Nastasijević.

Zaščita poslaništev v Addis Abebi

London, 3. avgusta. n. »Daily Telegraph« je objavil vest iz Addis Abebe, da abesinska vlada ne namerava dovoliti, da bi se ojačile varnostne čete tujih držav pri posameznih poslaništvih v Abesiniji. Ojačenje poslaniških varnostnih odfikov bi vsekakor potrjevalo italijanske trditve, da abesinska vlada ne more jamčiti za mir in red ter varnost poslaništev. Zato je abesinska vlada predlagala poslaništvom, naj sprejmejo po enega člana cesarske rodbine za talea v svrhu varovanja poslaništva eksteritorialnosti.

Najkrajša krajevna imena na svetu

Pariz, 3. avgusta. Te dni so francoske oblasti uradno priznale nekatere nova krajevna imena, med katerimi sta dva gotovo najkrajša na svetu. Ob reki Orne ležeči grad se bo odsej imenoval O, neka vas ob Somi pa Y.

Eksplodizija brzovlakove lokomotive

Pariz, 3. avgusta. n. V pretekli noči je na progi Pariz - Zeneva, v bližini lyonske postaje nastala huda železniška nesreča. Ko je brzovlak odbrazil z lyonske postaje, je nenadoma eksplodiral kotel v stroju in sta bila na mestu ubita kurjač in strojevodja. Eksplodizija je lokomotivo dvignila v zrak. Na vso srečo je stroj zopet padel na tračnice, tako da je vlak nadaljeval pot. Ker pa je zmanjkalo pogona, se je kilometer dalje ustavil.

Potres na Koroškem

Dunaj, 3. avgusta w. Včeraj so ob 12.20 ušli v Oberdrauburg močan potresni sunki, ki so ga zabeležili tudi potresomeri v dunajskem zavd. za meteorologijo in geodinamiko.

Predsednik vlade na slavi letalskega polka

Beograd, 3. avgusta. AA. Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović je davi obiskal letalski polk v Zemunu, ki je slavil svojo slavo sv. Rije. Sprejela sta ga poveljnik Beograda general Tomić in poveljnik letalskega polka podpolkovnik Spužić. Po razanju kolaca je prisostvoval reviji čet šestega letalskega polka in zakuski. Nato si je ogledal nekatere hangarje.

Curih, 3. avgusta: Beograd 7.— Pariz 20.24, London 15.13, Newyork 305.25, Bruselj 51.60, Milan 25.05, Madrid 41.925, Amsterdam 207.20, Berlin 123.15, Dunaj 58.60, Praga 12.70, Varšava 57.80, Bukurešta 2.50.

Poostritev krize v rudarskih revirjih

Započeta je akcija, da se prepreči poslabšanje položaja zaradi zmanjšanih naročil premoga

Trbovlje, 2. avgusta

Od kar traja današnja težka kriza v rudarskih revirjih, pričakujejo naši rudarji in tudi ostalo prebivalstvo revirjev vsako novo proračunsko leto z največjo bojznostjo. Kaj bi tudi ne, saj so še doslej vsaka nova pogajanja za dobavo premoga iz slovenskih rudnikov državnim železnicam prinesla rudarjem novo razočaranje in pomanjkanje v rudarskih družinah. Od leta 1929, ko je bila konjunktura v slovenski rudarski industriji še kolikor toliko ugodna, pa do danes, ko je kriza v slovenskem rudarstvu dosegla kulminacijo, ni minilo niti eno leto, da ne bi bilo med rudarskim delavstvom in nameštencem kakor tudi ostalim prebivalstvom revirjev, ki je navezano na zaslužek rudarstva, razburjenja zaradi stalnega zniževanja cen in naročil premoga iz slovenskih rudnikov za državne železnice.

Se leta leta 1929 so imeli rudniki (TPD) 44,2% naročil za državne železnice. Od tedaj naprej pa so se tako naročila kakor tudi cene premoga stalno vsako leto zmanjševala, tako da so dosegla že leta 1932/33 najnižjo točko 29,9% vseh naročil privatnih rudnikov državnim železnicam. Pri vsakoletnih pogajanjih med privatnimi rudarskimi podjetji in upravo državnih železnic pa so se zniževale cene dobavljenemu premogu in to leta 1930 za 6%, leta 1931 za 6%, leta 1932 za 13%, leta 1933 za 7%, leta 1934 za 5% in letos so napovedane redukcije cen premoga za 5%, dobavne količine pa kar za 8%.

Ce se napovedano znižanje cen in dobavnih količin iz slovenskih rudnikov izve, bodo nastopili slovenski rudarji nov križev pot. Trpljenja, pomanjkanja, stahu in negotovosti pred bodočnostjo, ki so vse naši rudarji doslej potrpežljivo prenašali, bi lahko bilo že konec, če bi bilo na merodajnih mestih le malo

razumevanja in sočutja. Toda vse resolucije z javnih shodov, vse osebne intervencije narodnih in delavskih ter gospodarskih zastopnikov na vseh mogočih mestih niso prav nič zalegle, vse obljube, da se bodo zavzeli za ta prečiščeni in gospodarski problem, se niso uresničile, načrt, ki ga je predložil prejšnji minister prometa, ki je predvideval občutno znižanje cen in dobavnih količin premoga zlasti iz slovenskih rudnikov, se je uresničil.

Da rudarsko delavstvo in ostalo prebivalstvo rudarskih revirjev ne bo še huje prizadeto, so odločili činitelji započeti akcijo, ki naj bi preprečila poslabšanje položaja v revirjih zaradi zmanjšanih naročil premoga. Danes se je vršil na trboveljski občini prvi sestanek merodajnih činiteljev, na katerem so se posvetovali o nastalem položaju ter sklepali o potrebnih ukrepih in akcijah. Zbrani so bili predstavniki občin Trbovlje, Zagorje in Hrastnik-Dol, sreska načelnika laškega in litjskega sresa, narodni poslanec laškega sresa ter načelnik II. skupine rudarske zadrage, kot zastopnik gospodarskih organizacij rudarskih revirjev pa g. Pavlin. Dosežen je bil popoln sporazum ter se je napravil načrt za vse potrebne ukrepe in akcije, da se položaj v revirjih ne poslabša. Delavske organizacije s svoje strani pa bodo sklicale veliko konferenco, ki bo v četrtek 8. t. m. popoldne v tukajšnjem Delavskem domu. Na njej bodo sodelovale vse strokovne rudarske organizacije iz vseh revirjev Slovenije, zastopniki II. skupine in Delavske zbornice.

Pa tudi drugi činitelji se pripravljajo, da preprečijo novo poslabšanje položaja v rudarskih revirjih Slovenije, kajti današnji položaj rudarskega delavstva v slovenskih revirjih je zaradi vsakoletnega zmanjševanja naročil tak, da ne prenese nobenega poslabšanja več, prav tako pa tudi ne naše vzorno urejeno rudarsko gospodarstvo.

Kaj nudi letošnji Mariborski teden

Letošnji četrti Mariborski teden, ki bo trajal do 11. t. m., nudi obiskovalcem mnogo več od dosedanjih in se na njem odraža precej popolna slika vsega gospodarskega in kulturnega življenja Maribora in njegovega zaledja. Nudi obiskovalcem v resnici mnogo koristnega pa tudi mnogo zabavnega in mnogo atrakcij, ki jih še Maribor ni videl.

Na prvem mestu so številne, pestre in naravne razstave: med njimi splošna industrijska in specialna tekstilna razstava, velika obrtna razstava, tujsko-prometna, fotomaterska, vrtnarska, sportna, razstava psov,

razstava kunecev, razstava slovenske domače umetnosti, modna revija, vinska razstava s pokušajo, akvarijska razstava, razstava brez-motornih letal in druge.

Vseposlojni značaj letošnjega Mariborskega tedna pa je poudarjen s pomembnimi sportnimi prireditvami in turnirji, med katerimi so na prvem mestu vsedržavne plavalne in skakalne tekme. Za nepriljubljeno zabavo na veseličem prostoru skrbne mnoge sojevrstne in svetovne atrakcije ter paviljoni z izbornimi štajersko kapljico in okusnimi jedami.

Sprehod po razstavišču

Največjega gospodarskega pomena na letošnjem Mariborskem tednu sta nedvomno splošna industrijska in specialna tekstilna razstava. Obe naravno prikazujeta obiskovalcu krepkega razmah industrije in njene produktivnosti. Marsikateremu Mariborčanu se doslej še niti sanjalo ni, kaj vse se izdeluje v mariborskih tvornicah in kam vse razpošiljajo naše tvornice tako tekstilne, kakor druge svoje izdelke.

Važen činitelj mimo tekstilne, pa je tudi mariborska kovinska industrija, ki zalaga številne domače trge. Prav tako privlačna je revija mariborske obrti na Mariborskem tednu. Na obrtni razstavi so bogato zastopane vse obrtne panoge, ki so med glavnimi stebri našega gospodarstva.

Tujsko-prometna razstava je na letošnjem mariborskem tednu prirejena v mnogo večjem obsegu in služi predvsem propagandi naravnih lepote mesta in vsega njegovega zaledja. Veliko pozornost vzbujajo zlasti naravni reliefi Slovenskih gor, bogata razstava slik, bogate statistične tabele in številni drugi pripomočki, ki uspešno služijo propagandi in razvoju tujskega prometa v naših krajih. Vozaka za povzema tudi posrečeno organizirana fotografsko-amaterska razstava in razstava najlepših reklamnih lep-pakov naših letoviz in prometnih ustanov.

... in vina

Ze od nekdanjega -lovel Maribor po prstnih štajerskih vinih. Prav tako pa je tudi še dan-danes vinarstvo važen vir dohodkov in slova štajerska vina še danes široko sveta. Zato je letošnji Mariborski teden posvetil posebno pažnjo razstavi in pokušnji vin. Tudi lina letošnja razstava lepe prostore in je številno razstavljalcev naravnost častno razstavljen so mnoge številne vrste prstnih štajerskih vin, ki privlačujejo zlasti moški svet.

pa rože ...

Kakor je tipična za Maribor razstava vin, tako je značilna zanj tudi velika vrtnarska razstava. Vrtarstvo je v Mariboru že dolga leta na zelo visoki stopnji in je zato letošnja vrtnarska razstava verjen dokaz velikega napredka. Mimo mnogih mariborskih vrtnarjev se na razstavi uspešno uveljavlja tudi vrtnarja Mestnega opeševalnega društva, ki oskrbuje vse javne nasade v Mariboru.

Domača umetnost

Nekaj posebnega je tudi razstava slovenske domače umetnosti. Razstavljeni predmeti in izdelki dokumentirajo pristno slovensko dušo in njeno samozavest. Nazorno pa obenem prikazujejo mnoge talente in spretnost, ki se tako lepo odražajo v svojem okolju in mnogo koristi privlačnosti in domačnosti naših slovenskih domov.

Tajne prirede

Na lanskem Mariborskem tednu so vabljali precejšnjo pozornost razstavljeni akvariji. Letošnja akvarijska razstava pa prikazuje prava čudeza matere prirode in popotno vodno življenje z vso njegovo pestrostjo in mikavostjo. Razstavljeni so bogati in številni akvariji domačih in tujih akvaristov ter so prava privlačnost ne samo za ljubitelje akvarističnega stvarstva, marveč za vse obiskovalce letošnjega Mariborskega tedna.

Razstava kunecev

Umno rejo in njene velike koristi pa prikazuje razstava kunecev, ki je prav tako privlačna, kakor druge razstave. Mariborsko društvo za rejo kunecev je razstavilo številne vrste kunecev od preprostega do kuneza z dragocennimi lastnostmi.

Razstava čistokrvnih psov

Posebnost med razstavami letošnjega Mariborskega tedna pa je mednarodna razstava čistokrvnih psov, ki je organizirana pod okriljem Jugoslovanske kinološke zveze in Mednarodne kinološke zveze v Bruslju ter pod pokroviteljstvom našega kraljeviča Andreja. Razstava je prav gotovo dvignila zanimanje za letošnji Mariborski teden in je za zmagovalca na razstavi razpisana častna nagrada: »Jugoslovanski zmagovalac - Maribor 1935«. Posebna atrakcija pa bo produkcija psov, ki so politično dresirani.

Sportna razstava

Bogat na pomembnih sportnih prireditvah bo letošnji Mariborski teden. V zvezi z njimi pa je prirejena v velikem obsegu značilna sportna razstava, ki prikazuje, kako se naš Maribor sportno udejstvuje. Obenem je sportna razstava nazorna revija našega sporta v vseh panogah in se za njo silno zanima zlasti naš mlajši rod, ki ga seznanja z vsemi za sportno udejstvovanje potrebnimi pripomočki izdelki znane domače tvrdke.

Modna revija

Kakor smo v bežinih obrisih omenili omejenе razstave, moramo omeniti še molno revijo na letošnjem Mariborskem tednu, ki spravlja pokonci ves ženski svet. Modna revija bo prikazala vse modne novosti in bo prava atrakcija za vse, ki se zanimajo za modo in njene novosti.

Nocoj, pa oh, nocoj ...

Drevi, prvi večer letošnjega Mariborskega tedna, bo v veliki uniojski dvorani veliki mednarodni amaterski plesni turnir, na katerem se bodo v eleganci in znanju, omerili naši domači in tuji plesalci obeh spolov. Prijavljeni so pari iz Češkoslovaške, Nemčije, Avstrije in iz raznih naših mest. Za plesni turnir, ki se prvič prireja v Mariboru, je med mladimi in starimi veliko zanimanje. Med nastopi in po nastopih pa bo lahko pisalo tudi navzoče občinstvo.

Za mlado in staro

Naj še na kratko omenimo atrakcije letošnjega zabavišča na Mariborskem tednu. Autodrom, tobogan, številni vrtiljaki, stena smrti, železnica strahov, razna kegljišča in streljišča, razne panorame in številni komedijanti bodo skrbeli za nepriljubljeno zabavo. Dobilo pa se bo na zabavišču vse, kar si more poželeti mlado in staro srce. Priznani mariborski restavratiji in kavarjari so opremili svoje paviljone naravnost bogovsko. Bogata izbira prijetne štajerske kapljice bo obiskovalcem vsakekor prav prišla. Mirno in zavestno lahko bomo, da ne bo nikomur žal, kdor bo obiskal letošnji Mariborski teden in njegove priredbe.

Zvočni kino Dvor

Telefon 7-30

Danes ob 4., 7. in 9. uri

smeh in zabava

ON IN NJEGOV SLUGA

Oskar Szabo Paul Heidemann

Vstopnina v parterju 3.50 Din

Blagoslovitev križa na škrlatici

Jesenice, 1. avgusta.

V nedeljo 4. t. m. bo pod okriljem TK Skale podružnica Jesenice slovenska blagoslovitev križa na škrlatici, ki so ga jeseniški škofski lani postavili kot veličasten spomenik vsem smrtno ponesrečenim v naših gorah.

V nedeljo ob pol štirih zjutraj bo Aljaževi kapeli v Vratih darovana služba božja, potem bo pa skupen odhod planincev na vrh škrlatice k blagoslovlitvi križa. Slovenske cerkvene obrede bo iz prijaznosti opravil sam knezožof g. dr. Gregorij Rožman, ki bo tudi blagoslovil križ. Planince, ki se bodo te slovesnosti udeležili, opozarjamo, naj pridejo v Aljažev dom že v soboto in to najkasneje z vlakom, ki vozi iz Ljubljane ob 18.37 oz. z Jesenic ob 21.02, ker bi z nedeljskim izletnim vlakom ne prišli k slovesnosti pravočasno. Pot na škrlatico je za vsakogar lahko dostopna in se rabi do vrha po dobro markirani in zavarovani poti pičlih 5 ur. S križem na škrlatici je ta za Triglavom najvišji vrh v naših Alpah dobil veličastno sliko in je postal tako privlačen, da ga posejajo turisti v vedno večjem številu.

ŠAH

Živahno delovanje naših šahistov

Razen Ljubljanskega šahovskega kluba je v Ljubljani še nekaj drugih šahovskih klubov, ki se prav krepko udejstvujejo. Tako je šahovski klub »Semptetras« protikli mesec zaključil svoj glavni turnir, ki se ga je udeležilo 18 članov. Po zelo ostri in ogorčeni borbi, ki je skoro v vsakem kolu prinesla presenečenje, sta si 1. in 2. mesto delila Udovič in Berčič s 13 točkami, tretji je bil Gerjol s 12 in pol, 4. in 5. Hren in Pretnar s 11 in pol, 6. in 7. Suštar D. in Limbeck 11, 8. Falbel 10 in pol itd. Prva petorica je prejela lepa praktična darila, razpisane pa so bile še tri nagrade za najlepše partije.

Uvod v letošnjo sezono je tvoril match s šahovskim klubom »Triglav« na 10 de-

skah. Rezultat je bil neodločen 5:5. Posamezne partije so se končale: Udovič 0-Šiška 1, erčič 0-Tavčar 1, Gerjol 1/2-Erkel 1/2, Hren 1/2-Romškar 1/2, Pretnar 1/2-Kitek 1/2, Suštar 1-Bajec 0, Limbeck 1/2-Ferfila 1/2, Klakočar 0-Kocjan 1, Koracin 1-Smevc 0, Falbel 1-Lukič 0, prvoimeno-vani so igralci »Semptetras«. Prvo srečenje ni prineslo odločitve, zato sta se kluba sporazumela za revanšo. Posamezne partije so dale tale rezultat: Udovič 0-Šiška 1, Berčič 1-Erker 0, Gerjol 1/2-Kitek 1/2, Hren 1/2-Romškar 1/2, Pretnar 0-Bajec 1, Suštar 1/2-Lukič 1/2, Limbeck 1/2-Ferfila 1/2, Klakočar 1-Kocjan 0, Koracin 0-Naglič, Falbel 1-Dobnikar 0. Bitka se je torej ponovno končala 5:5, kar kaže, da sta oba kluba enako močna.

Sokolsko društvo Ljubljana IV
vprižori v nedeljo 4. avgusta ob 17
na letnem telovadišču
Vombergerjeve komedije

„V O D A“

Režija Emil Freilih.

Po predstavi domača zabava s plesom.

Zdravo!

UPRAVA.

SOKOL

Sokol Pobrežje

Pred petimi leti je na Pobrežju vzkliklo iz še zelo neobdelanih tal mlado in življenjapolno Sokolsko društvo. Majhno število zaposljivih, vestnih in delavnih ljudi se je vrglo z vso vmo na delo. Misel telesne in duševne kulture — Tyršev duh so pričeli pronicati med naše preproste domačine. Pojavili so se številni oddelki članov, članice, naraščala in deca. Marsikdo, ki torej ni bil Sokolom naklonjen, je uvidel, da je bolje, če se mladina zbira v telovadnici na telovadišču, kot na cestah in drugih zakonitih krajih. Moralno in materialno smo napredovali, ker so društveni funkcionarji in voditelji vestno vršili svoje delo. Vse ogromno delo, ki ga opravlja tako društvo pa zahteva tudi velikih materialnih žrtv, katere je treba kriti. — Udeležili smo se letos polnoštevilo mariborskega meddruštvenega zleta, okrognege zleta na Pragerskem in obnejnega zleta na Sladkem vrhu.

— Sokol I, Ljubljana-Tabor obvešča vse one brate in sestre, ki so se prijavili za zlet v žiri, da je odhod avtomobila točno ob 7. uri zjutraj izpred Tabora. Radi razmestitve je zbor 1/4 ure prej. Udeležba v kroju. Zdravo! Načelnstvo.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9/4, zvečer

velika pustolovščina

ZENA BREZ IMENA

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din

Iz Celja

—c Požar je uničil v četrtek popoldne gospodarsko poslopje posestnika Jurija Ovirka v vojniški okolici pri Celju. Zgorelo je tudi vse gospodarsko orodje in poljski pridejki. Škoda znaša okrog 60.000 Din. Ogenj je bil očitno podtaknjen.

—c Nogomet. Jutri ob 16.30 se prične na Glaziji zanimiv nogometni turnir za pokal obrtne razstave v Celju. Sodelovali bodo SK Celje, SK Atletik in SK Jugoslavija.

—c Razmere na delovnem trgu se v zadnjih tednih zboljšujejo. Pri ekspozituri javne borze dela v Celju se je od 21. do 31. julija na novo prijavilo 33 brezposelnih, delo je bilo pa ponujeno 25, posredovanj je bilo 8, odpotovalo jih je 15, odpadlo pa 25, 1. avgusta so ostali v evidenci 204 brezposelni (179 moških in 25 žensk) dotim jih je bilo 20. julija 219 (193 moških in 26 žensk). Delo dobe po 1 kovač, klepar, železostugar in 1 kjučavničarski delavec, opekarniški delavec, sobarica in postrežnica ter po 3 sobarice in dekle.

—c Nočno lekarniško službo ima do vstega petka 9. t. m. lekarna pri Orlu na Glavnem trgu.

—c Dr. Jože Flajs, specialist za nožranje, bolezni, ordinira v Celju, Kovaška 3—I. poslopje dvakrat.

—c Obrtna razstava v Celju bo otvorjena jutri. Ob 9.30 bo odhod godbe po mestu, ob 10. pa slavnostna otvoritev na razstavnem prostoru in ogled razstave po povabljenih gostih. Od 10.30 do 13. bo promenadni koncert na veseličnem prostoru. Popoldne bo na Glaziji nogometni turnir celjskih klubov za pokal obrtne razstave. Zmagovalce prejme pokal zvečer na veseličnem prostoru. Ob 20. bo koncert pevskega društva Oljke, vmes po godbeni koncert. Razstava bo odprta do 18. t. m. Mestno poglavarstvo v Celju in uprava občine Celja okolice razglašajo, da bosta na dan otvoritve obrtne razstave izobesile zastave na svojih poslopih.

—c Umrl je v četrtek dopoldne v Celju (Gospoška ulica 7) v 43 letu starosti znani hotelir g. Drago Bernardi. Pokojni je bil član mestnega sveta, agilni nacionalni in društveni delavec ter si je pridobil mnogo zaslug tudi za napredek gostilničarskih organizacij. Pogreb bo danes ob 16.30. Bodi mu lahka zemlja.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V ŠIŠKI
TELEFON 33-87

TURANDOT

Käthe Nagy, Willy Fritsch, Paul Kemp, Inge List v glavnih vlogah.
V dopolnilo Paramountov zvočni
film.

Predstave: v soboto ob 1/2 9. uri,
v nedeljo ob 5., 7. in 9.
v ponedeljek ob 1/2 9.

V torek: Ukradli so ji otroka.
Dorothea Wieck.

Beležnica

Koledar

Danes: Sobota, 3. avgusta katoličani: Najdba sv. Stefana.
Jutri: Nedelja, 4. avgusta katoličani: Dominik.

Kino Matica: Pesem o sreči.

Kino Ideal: Zena brez imena.

Kino Dvor: On in njegov sluga.

Kino Šiška: Princeza Turandot.

Prireditve v nedeljo

Kino Matica: Pesem o sreči.

Kino Ideal: Zena brez imena.

Kino Dvor: On in njegov sluga.

Kino Šiška: Princeza Turandot.

Jugoslovanski šahovski savez občni zbor ob 15 uri v restavraciji »Zvezda«
Sokolsko društvo Ljubljana IV
vprižoritev Vombergerjeve komedije
»Voda« ob 17 na letnem telovadišču ob Dolenjski cesti. Po igri narodna veselica s plesom.

L.N.P. glavna skupščina ob 8.30 v Delavski zbornici.

Dežurne lekarne

Danes in jutri: Mr. Bakarčič, Sv. J. koba trg 9, Ramor, Mikošičeva cesta 20, in Gartus, Moste—Zaloška cesta.

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21-24 Te. 21-24

Danes ob 4. 7/4 in 9/4 uri

poje slavni tenor

E. GROH v filmu

PESEM O SREČI

Globoko znižane cene

Nov Paramountov žurnal

— Prireditve na Barju. Jutri v nedeljo priredi Gospodarsko, kulturno in narodno društvo »Barje« pri Jakobu Vidmarju (Mokarju), gostilničarju, izanska cesta nasproti barjanske mestne šole, veliko vrtno veselico s plesom, areolovom l. t. d. Pevske točke izvajajo društveni pevski zbori. Peka-karjev avtobus vozi vsake pol ure izpred gostilne Pengov, Karlovska cesta. Pričetek ob 15. uri.

— Viški sadjarji pozor. — Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva na Viču priredi v nedeljo 4. t. m. teoretičen in praktičen tečaj o okulaciji sadnega dreva in vrtne. Tečaj bo vodil tajnik sadjarskega in vrtnarskega društva iz Ljubljane in banskli šolski nadzornik g. Skulji. Udeleženci naj po možnosti prinese s seboj cepilne nože. Zbirališče ob 9.45 dopoldne pred šolo na Viču.

Novi grobovi

Umrl so v Ljubljani od 28. julija do 2. avgusta: Sladki Marija, 28 let, hči posesnice, Polc Vekoslav, 64 let, zadržni revizor, Nacin Neža, 71 let, stivilja, Zuzek Jožefa, sestra Domena, 38 let, nemljenka, Martelane Cvetko, 73 let, stavbni podjetnik.

V Ljubljanski bolnici so umrli: Marolt Alojzij, 73 let, preglednik fin. kontrole v p. ing. Pfeifer Metod, 42 let, uradnik, Rupnik Pepca, 42 let, žena hlapca, Ašbič Vincenc, 37 let, tovarniški delavec, Skofca Luka, Ciglar Alojzij, 7 let, sin delavca, Zg. Šiška, Peček Angela, 26 let, služkinja, Sp. Kašelj pri Ljubljani, Benedik Janez, 32 let, sin posesnika, Bukovi-ca 3, Krašovec Marija, 34 let, hči posesnika, Ruge obč. St. Rupert, Ahac Andrej, 37 let, kajzar, Marija Reka pri Celju, Kač Marija, 43 let, žena delavca, Dobrova roj. Sedmak, 66 let, žena uradnika drž. želz. v p. Novsak Jana, 4 leta, hči črko-stavca, Moste, Jenko Alojzij, 16 let, sin posesnika, Kužuh Avgust, 26 let, delavec v železarni, Kersnik pri Teharjih, Rod-boršček Ivan, 38 let, trg. potnik, crnuče, Sauer Franc, 14 let, sin vpoikoj, rudarja, Zagorje, Tleček Stanislav, 32 let, Vel. Dole, pri Liti, Kaffou Adolf, 48 let, poštni kontrolor.

Iz Metlike

— Nogomet. Revanšna tekma, ki jo je igral v nedeljo Metliški klub z Nemškim športnim klubom v Kočevju je končala v korist kočevskega kluba z rezultatom 1 : 2. Rezultata pa bi bil pod objektivnejšim sodnikom gotovo čisto drugačen za Metliko. Sodil je g. Uchar iz Kočevja skrajno pristransko za domači klub. Prvi popolnoma pravilni gol za Metliko sploh ni priznal, priznal pa je takoj prvi gol za Kočevje, ko je par trenutkov poprej pisal roko in so metliški igralci popolnoma razumljivo ostali. Dalje je vsakokrat prekinil igro, ko je nastala pred vrati Kočevja kritična situacija. Zaradi pristranskega sodnika so bili metliški igralci dočela depimirani in so sredi drugega polčasa prekinili igro in hoteli oditi z igrišča. Nadaljevanje igre si-cer ni izpremenilo rezultata, vendar pa je burno demonstriranje igračev in publike koristilo vsaj toliko, da je sodnik vidno objektivnejše. V korist kluba samemu svetujemo, naj si drugič preskrbi objektivnejšega sodnika, kar so domači igralci sami priznali z obžalovanjem, da niso povabili za sodnika raje g. Lipovca iz Kočevja.

— Veselica požarne brambe. V nedeljo 4. t. m. priredi prostovoljna gasilska četa v Križevski vasi pri Metliki veselico, čije čisti prebitek je mlado društvo, šele lani ustanovljeno, namenilo za nabavo najpo-trebnejšega gasilskega orodja. Na zabavi igra metliška mestna godba, odbojčkov in jančkov na račun pa bo na pretek. Upajmo, da bodo meščani in sosedna društva z obilno udeležbo podprla stremljenje mladega društva.

Škotska

James Mackdonald iz Glasgowa sreča svojo-ga tovariša Matawa iz Dundee, držečega desnico v žepu. — Zakaj se pa držiš tako previdno za žep, prijatelj? Ah imáš v njem denar? ga vpraša.
— Denarja nimam, pač pa parfimiran roba.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest,
da je gospod

Anton Staré

graščak in posestnik, častni občan trga Mengeš

previden s tolažili svete vere v 93. letu starosti mirno v

Preko Louvainina in Liega proti Kölnu

Slovo od Belgije — Dragulj starega stavbarstva — Zopet utrube na meji

Ljubljana, 2. avgusta.

Polagamo smo se sredi poselitvi tudi od Belgije in kar nekaj težko nam je bilo, saj je ta sredina, v primeru z drugimi delimi bogata in lepo urejena država v naših burkanih težkih časih kot ustvarjena za oddih. Čudno, najprej in najbolj so pomandirski nemški kaptoli v svetovni vojni belgijsko zemljo in vendar se pozna njihovi sledovi tu najmanj. Antwerpen smo zapuščali brez posebno prijetnih spominov, saj nismo bili posebno gostoljubno sprejeti, čeprav smo morali tako kakor nikjer drugod spoznati, da najelaganejši hoteli niso vedno tudi najboljši. Takoj po obedu smo se odpeljali preko Louvainina in Liegeja proti Aachen in dalje v Köln, kjer smo imeli sedmi dan našega potovanja pripravljeno prenočišče. Pokrajinsko je severna Belgija skoraj povsod enaka, ista, večinoma lepo valovita ravnina, kakor morje pred nevihto, povsod enaki znaki blagostanja, marljivosti, zmisla za snago in red. Niti pričakovali nismo, da imamo pred seboj še toliko lepote, toliko znamenitosti. Mesta, kakor Louvain, so pri nas malo znana in če se posebej ne zanimamo za znamenite stavbe, ne bi vedeli, kako velično presenečenje te čaka v njem.

Bruselj in pošli pod mraz obkopa spomenika bitke narodov pri Leipsigu in videli, a še bolj občudati boš to velično zgradbo med umetnostjo obeh narodov, med vidnimi spomeniki in karani njunega značaja, njune miselnosti, njune duševnosti. Ali pa pogled brusejski ali louvainški magistrat na eni in kölnsko katedralo na drugi strani, pa boš videl kako jasno ti stopi ta razlika pred oči.

Louvain je glavno mesto province Brabant in je približno tako veliko, kakor Ljubljana. Ima tudi univerzo, ustanovljeno leta 1426. Krasno je postopje nove vseučiliške knjižnice, zgrajene v flamskem renesansem slogu, delo ameriškega arhitekta Warrenja. Sploh naštetih v tem starem mestu na vsakem koraku na pomembne spomenike starega stavbarstva. Bazilika sv. Petra, gotška cerkev sv. Getrude, obe iz 15. stoletja, v njih krasni lesorezi, razvaline v 9. stoletju po kralju Arnulfu sezidanega gradu, ki ga pripisuje ljudska vera rimskemu imperatorju Juliju Cezarju. Mesto je imelo velike pivovarne, strojne tovarne, kemične tovarne, tovarne klobukov in čipk, pa tudi živo trgovino s poljskimi pridelki. Louvainška univerza, ki jo je ustanovil Filip Dobri Burgundski, je štela v času svojega procvata nad 6.000 študentov, leta 1793. je bila po vpadu Francozov ukinjena, leta 1817 pa zopet obnovljena. Poleg univerze je v Louvain voč srednjih šol, strokovna gospodinjstva šola, učiteljske in umetniške šole. Ob koncu 14. stoletja je začelo mesto klič ustanovitvi univerze propadati in kuga v 16. stoletju je porušila skoraj polovico prebivalstva. Pozneje si je Louvain sicer opomogel, toda tako naglega procvata in razmahu ni dosegel nikoli več in zdaj živi bolj kot zgodovinsko znamenito staro mesto.

Is Louvain je nas vodila pot v Liege, veliko živahno industrijsko mesto, kjer se stekata reki Ourthe in Meuse. To mesto je dobro znano iz svetovne vojne in po legi bi ga lahko primerjali z Verdunom, ker leti v enaki kotlini. 380.000 prebivalcev šteje Liege, ima univerzo z bogato knjižnico, več arhitektonsko pomembnih cerkev, bogat muzej lepih umetnosti, kjer je zbranih mnogo umetnin naše dobe, pa tudi življenje v njem je izredno razgibano mnogo bolj, kakor v Verdunu, s katerim je delilo usodo prvemu navali nemške vojske izpostavljenih mest. Tu se nismo dolgo pomudili, ker je nas čakala še precej

dalgo pomudili, ker je nas čakala še precej bolj je nas zanimalo, kako bo v Nemčiji, v Hitlerjevi Nemčiji, o kateri se širijo tako različne, nasprotujoče si vesti. Utrujen od potovanja sicer nismo bili, toda po vsakem obedu so postajali nekateri

ROTOVZ V LOUVAINU

vratovi mehkejši, občudovanje naravnih lepote se je vedno bolj pretilo v sumljivo povešanje glav, da je prišel nekdo na misel zaupati fotografski plošči, kako sladko se dremuje tudi v avtobusu med

vožnjo. Lepo to ni bilo, a tudi narava bi se lahko pritožila, da ni lepo občudovati jo z zaprtimi očmi. A kaj hočemo, človeka obide slabost, pa se mora duh podrediti telesu.

Od Liegeja začenja pokrajina prehajati v visoke planote v lepo ravno ravnino. Proti večeru je še bilo, ko smo se slednji približali belgijsko-nemški meji. Na belgijski strani zopet nove utrube in na strani stoječi vojski. Kakor pred Belfortom, tako je tudi tu zemlja pod grlo nemstva. Tudi tu so globoko pod zemljo jekleni in betonski ulji, v njih pa topovi vseh kalibrov in vse morišno orožje, da se lahko vsak hip izpremeni v tvornico smrti. Najprej so nas ustavili belgijski cariniki, pa niso bili prav nič strog. Gladko in dolga hitro smo opravili formalnosti. Saj pa tudi ni bilo povoda za nadlegovanje. Ker smo imeli s seboj, smo tak kupili v Bruslju, a mnogo tega ni bilo le nekaj malenkosti za spomin.

Komaj smo se ustavili, je pristopilo k našemu avtobusu nekaj holandskih študentov. Kakor so pač vedeli in smali, so nam povedali, da ne morejo naprej, ker jim je zmanjkalo denarja, a plačati bi morali na carini takse za svoja kolesa. Menda jim je bilo zmanjkalo borih 5 frankov in ta malenkost jim je zaprla pot. Hitro smo zbrali med seboj še nekaj več, da so lahko imeli še za cigarete. Da ste jih videli, kako so postakovali in vrlkali od veselja. Zanimali so se, odkod smo, in na vse načine so se nam zahvaljevali, da smo jim omogočili nadaljevati pot. Kdo bi se jih pa ne usmili, saj smo bili tudi sami študentje in vemo, da se denar najbolj nerad drži študentovega žepa. Pauper studiosus sum... hodi še vedno po svetu.

J. K.

št. Rupert — šopek cvetja sredi vrta

Uživa sloves najstarejšega letovišča na Dolenjskem in je bil priljubljen že pred vojno

Mnogi dolenjski kraji sadniti čes kar tekmujejo med seboj, kako povzestiti se do nedavna prav tih sloves svojih letovišč in sistematično opozarjajo nase ter na neskrbi in mnogim še neznane lepote, ki jih hranijo ti skrivni kotički naše dolenjske zemlje. Dramijo se iz svoje zasedanosti in hrepenen po življenju, ki ga ne rešuje današnjost; po vsestranskem napredku na polju turizma in letovištarstva,

Taka je bežna občica o Dolenjski, nepotvornja in resnična. Potrebno je bilo, da o njej spregovorijo tembolji, ker se posamezna letovišča v tem delu naše zemlje predstavljajo javnosti, ki naj dobi o njih res pravo sliko.

Zelo zanimiva je Sentruperska dolina. Je to ozemlje polno naravnih lepote in romantike. Na severu jo zapira Hom (504 m), na jugu znani Debeve, na vzhodu dolga vr-

ki vidimo, da je v mnogih dolenjskih krajih v polnem razmahu

»Zanemarjena in razpostavljena« pravijo, da je »pastorka Dolenjska«. Povod našetis na to jadrkovanje. Vse, kar lese in gre, ti skoro s istimi besedami ponovi to žalostno dolenjsko pesem. Beseda o zanemarjeni, zapostavljeni pastorki je padla v našo javnost izrekel jo je nekdo, ki je hotel le dobrohotno opozoriti javno upravo na nekaj gospodarskih pomanjkljivosti, ki bi jih bilo treba še odpraviti da bi pokrajina tam bolj napredovala. Mišljene so bile tu predvsem kumunikačije in pomanjkanje elektrike. Pa se je to dobrohotno opozorilo tako neopretno razlagalo med Dolenjski samimi, da to vedno govoričanje o zanemarjeni pastorki, prilikam, ki so danes v mnogih dolenjskih letoviških krajih, le škoduje.

Dolenjski vsakokrat škodljivo refren vedno se ponavljajo iste pesmi, ki ni v skladu z resničnostjo. Naj bo že konec teh neupravičenih obdkov. Bojimo si že na jasnem in ločeno to mišljeno stanje od resničnosti. Pokrajini res manjka še marsikaj, česar pa v nič manjši meri pa morja v drugačni obliki ne pozrešajo tudi ostali kraji naše banovine ali države. Na drugi strani pa ima Dolenjska mnogo odličnih naravnih pogojev za gospodarske uveljavljanje predvsem za razmah turškega prometa. Prav resno pa javna uprava deluje tudi še na pripravih za elektrifikacijo pokrajine in izboljšuje komunikacije. Zato dolenjski kraji na glas le pridobivajo in odhajajo škodljivo besedičenje o zanemarjeni pastorki in slinco.

sta dolenjskega grmičevja. Tu je tudi znamenita Vesela gora v cerkvijo, ki ima značaj bazilike. Dolina namaka potok Bistrica, kamor prihajajo nedeljski izletniki na kopanje celo iz Ljubljane. Vsa dolina s svojim grmičevjem ima značaj vinogradnih krajev. Lepa rodovitna polja, plodno grmičevje in blago podnebje že od nekdaj privabljajo goste. Dolina nudi mir in zadovoljstvo ter je ponos Dolenjske.

V tem vrtu sredi livad je kakor šopek cvetja — prijeten letoviški kraj št. Rupert. Je to edini dolenjski kraj, ki uživa sloves najstarejšega letovišča, in so ga mnogi počeli že pred vojno. Z zmernimi cenami, odlično postrežbo in s prirodnimi ter zgodovinskimi zanimivostmi kraja in okolice so s Sentruperskimi utrili sloves svojega letovišča, ki ga leto za leto pomenejo gostje iz tu — in inozemstva. Zgodovinska pomembnost kraja samega in bližnjih gradov je zelo obširna. Domneva se, da je tod eegalo veliko panonsko morje. V dolini pa so prebivali ljudje že pred Rimljani. Obe domnevi potrjujejo dejstvo mnogih izkopnin in najdb, ki jih hranijo v muzeju v Ljubljani. Veliko besedo v dolini je nekdaj imela dobrotvina, sa je Sentruperska župnija obsegala v davnihi ozemlje sedaj petih župnij. Župnik te velike župnije Jurij Slatkovič je bil kasneje škof dunajski.

Št. Rupert je sedež občine in drugih uradov. Gospodarsko življenje vodi kmetička posojilnica, ter hranilnica in posojilnica, oba uspešna denarna zavoda šrom Dolenjske. Št. Rupert je sploh matična na vse gospodarsko, kulturno in socialno nebanje v

dolini, ker je tudi nekakšno naravno središče in izhodišče v Mirensko in Mokronosko dolino.

Turški promet v št. Rupertu je v polnem razmahu. Pensioni po gostlinah so tako po smernosti v oseh, postrežbi in higijeni prav dobro urejeni, da zadovolje še tako razvajenega gosta. Zato vabijo letovišarje in letnikarje, da si ogledajo in spoznajo tudi ta kotiček lepe dolenjske zemlje. Veselilo bo prav gostoljubno sprejet, saj je gostoljubje posebna odlika Sentruperske doline.

Medletnje izletnike v mirensko dolino opozarjamo na veliko tradicionalno letno letno veselico zasleške čete v št. Rupertu, ki bo jutri pred gasilskim domom. Zato se nudi jutri najlepša priložnost za izletniškim vletkom — polovična vožnja na veseličnem prostoru prijetno presenečenje. Številno privlačjen izletnikom na veseličnem prostoru prijetno presenečenje. Na pomoč!

Pušalski most obnavljajo

Puščal, 2. avgusta.

Zadnje dni so se spravili na poravilo puščalskega mostu, ki je lepo dobo desetlet let od strahovitih poplav v letu 1926. — služil svojemu namenu. Sedanja poravila bodo temeljita, ker je splošna konstrukcija mostu toliko popustila, da se je bilo bati, da pride prej ali slej do nesreče. Smrekovi tramovi so prepereli, ograjde je bilo sem in tja nagnilo in plohi izrabljeni. Vse to pride sedaj na most novo. Most je zankrat v stanju, kakor bi ga šele na novo gradili. Ograje nima, ploho tudi ne, delavci pa utrjujejo podstavce mostu, da bo popravilo mostu zares trdno in novi most zmožen ustrezati zahtevam velikega prometa.

Do 10. avgusta upaje biti s deli gotovi. Delci pa opozarjamo voznike, avtomobiliste in vozače, da je prehod čez most nemogoč. Vozniki v Skofjo Loko torej skozi Soro in Puščal ne morejo, in naj vozijo preko Jepece. V zvezi z obnovitvijo mostu bodo uredili tudi dohod k mostu. Obrežine, v kolikor jih je izpodjedla voda, bodo zasuli, podaljšali cesto in zregulirali okolico tako, da bo ta tvorila cestišče in most sam zaključeno celoto.

Iz Radeč

— Olepševalno in tujsko prometno društvo. Velika želja mnogih meščanov, kakor tudi okoličanov in tujcev, da bi se osnovalo v našem lepem mestecu olepševalno in tujsko prometno društvo, kakšno obstoja že skoraj v vsaki malo večji vasi, bo končno ušla. Pripravljalnemu odboru, ki je že del časa deloval, se je posrečilo izposlovati pri oblištih tozadnevno dovoljenje in pravila, katera je pred kratkim potrdila ban uprava v Ljubljani. Vse meščane, predvsem hišne posestnike, kakor tudi okoličane opozarjamo na veliko važnost ustanovnega obnega zbora Olepševalnega in tujskega prometnega društva Radeč, ki bo 7. km. ob 20 v dvorani hotela »Jadrane, Meščani! Zavedajmo se, da je olepševalno in tujsko prometno društvo eden najvažnejših temeljev gospodarske bodočnosti našega mesta in ne pozabljamo, da ima od tujskega prometa neposredno ali posredno sleherni korist da je zato sleherni dolžan, da se obnega zbora udeleži in društvo pospešuje.

— Vlom in tatvina. Danes teden v zgodnjih urah so si neznani zlikovci pozeleli dobre kapljice, prigrizka kakor tudi denarje. Vlomili so v gostilno Musar Alojzja na Hotemežu pri Radečah. Prvi vlom so poskusili pri cestnem oknu. Tu so ubili šipo na zunanem oknu. V strahu, da bi ropot pri tem oknu prebudil domače, so ga opustili in se lotili drugega, ki je od spalnice bolj oddaljen. Vlomili so okno ne da bi razbili šipo in prišli z plenjenjem po gostilniški sobi. Njegov plen se pa ni obnesel, ker je gostilničarka že po večkratni izkušnji iz previdnosti vzela dnevni izkupček in tobak s seboj v spalnico. Dobili so le par dinarjev in okrog 60 jake. Značilno je, da je ta vlom drugi v teku dveh mesecev v gostilno Husar Alojzja na Hotemežu. Zlikovce je težko izslediti, ker se okoli te gostilne vedno klapi po več brezposelnih, ki dobivajo hrano na Marijinem dvoru.

— Mestno kopališče in Sopot. Čudno je videti, kadar se morajo naši kopaleci kopati v mlečno beli vodi, kakor v deveti deželi. Tovarna papirja namreč spušča v vodo Sopotu neko belo tekočino, ki koži kopalecev v mestnem kopališču, kakor tudi ostalim v Sopotu nabrže ne koristi. Upravo papirnice tem potom naprošamo, da je na mnoge kopalece Sopot malo obzira in ne spušča gotovih kemikalij v potok med 3. in 4. uro, ki je za kopanje najbolj primeren.

Kupuj domače blago!

čast in svobodo. Harland bi svojemu osvoboditelju nikoli ne vzel zaročenke. — Svojo svobodo bom drago plačal, Ingelena, toda svoboda ni predrago plačana niti z življenjem.

Ingeleni so tekle solze po okamenem obrazu.

— Bodite pogumni, Ingelena, nikar ne obupavajte. Vse bo minilo.

— Kaj pa jaz? Kaj se bo zgodilo z menoj? Name pa ne mislite. Vedno vedno plača ženska račun s krvjo svojega srca.

— Eppingen je mlad, Ingelena, — je dejal Harland in se trpko nasmejal.

— Jaz sem pa star.

Na hodniku je zapel zvonec. Ingelena si je obrisala solze in odšla iz sobe.

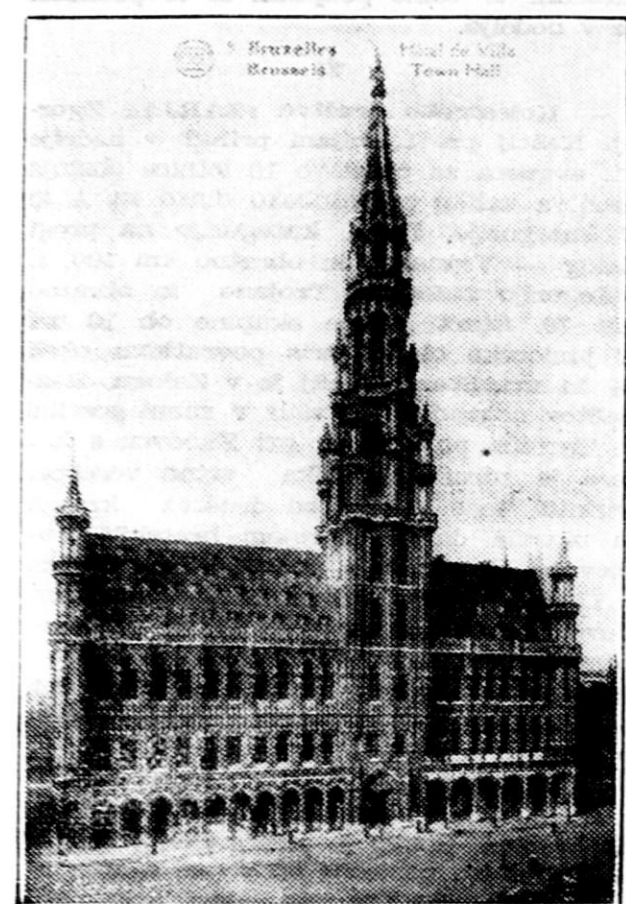
Ko se je vrnila, je vprašal mirno: Ali imate tu potni list?

Prikimal je.

— Morate mi ga dati, da vam preskrbi Eppingen švicarski vizum.

— Čemu?

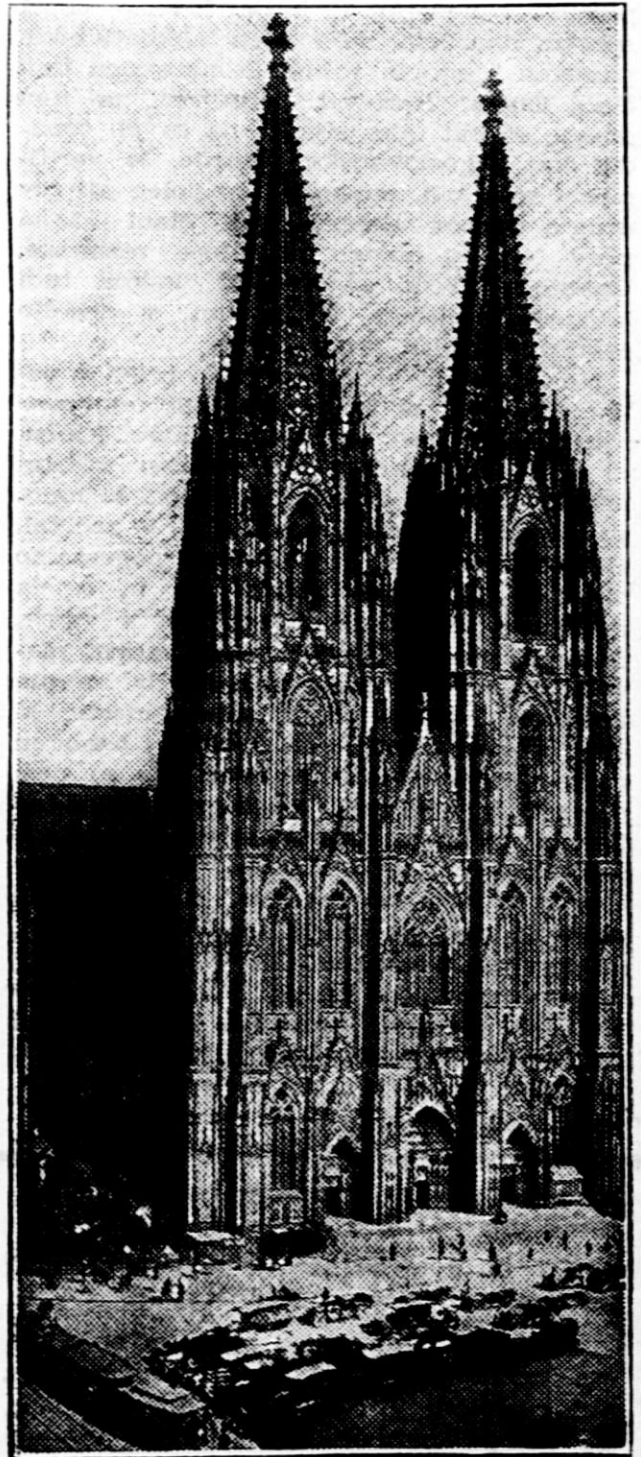
— Saj vendar moramo čimprej čez mejo.

ROTOVZ V BRUSLJU

Po pravici privablja Louvain s svojimi zgodovinskimi poslopji tujce, saj bi zaman iskali po vsem svetu drugo tako krasno gotško stavbo, kakor je louvainški magistrat. To je sploh v Evropi ena najlepših stavb. Zgrajena je bila v 15. stoletju po načrtih Mathieua de Layensa. Oke in pero mojstra arhitekta in mojstra kiparja bi bila potrebna, da bi opisala to veliko umetnino starega stavbarstva. Poslopje je bilo že dvakrat restavrirano, toda tako vestno, tako strogo v slogu pozne gotike, da nikjer ne opaziš, kako je delala na teh mehih, kakor najkrajšeje čipke izrežljanih in namočanih stenah, oknih, stolpih in stolpčih umetnikova roka poznejših dni. Še bolj kakor v Bruslju na znamenitem rotovcu, na krajevski palači in obokovanih hišah, na tem čarobnem okviru Place Grande, vidni na tem dragulju starega gotškega stavbarstva, kako lepo se daje aplikirati naš najkrajšeje čipke.

Belgijci imajo svoje veličastne spomenike starega stavbarstva visoke umetniške vrednosti, imajo jih pa tudi Nemci. Toda med enim in drugim lahko opaziš že oko nekritičnega lajčka bistveno, za oboj naroda in njuno duhovno življenje tako značilno razliko. Belgijci starinske stavbe in belgijski spomeniki ljubijo brez razlike mehkno, jasno, nežno, ljubko, radost in dobroto izražajočo linijo, nemški so močnejši, mrski, veličastni samo v svojih dimenzijah in grobo silo povzročajočih idejah da pritisnejo človeka k tlom, namestu da bi ga povzdigli, mu opolnmenili duha. Zato ne vidim v Belgiji skoraj nobenega spomenika s koncem v skoku in jadecem v zasnovi, ne vidim nobene stavbe, pa naj bo še tako velika, da bi imel ob pogledu na njo občutek, da je stopila na zemljo orjaška noga v orjaškem skorju ali udarila po nji v pest stisnjena orjaška roka. Stopi pred spomenik neznane belgijske vojske v

KATEDRALA V KÖLNU

Ludvik Wolff: 64

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

— Kakšno, Conny?

— Praviš, da je Harland dobesedno povsem zdrav.

— Tako zdrav, kakor ti in jaz.

— Potem pa ne razumem, Inge, zakaj bi ne šel navadno ravno pot, zakaj bi se ne obrnil na pravo pomoč ter zahtevali, da ga znova pregledajo in izpuste.

— To bi trajalo pre dolgo, Conny. Harland ne moremo pustiti čakati cele tedne ali celo mesece na odločitev, ker bi zares zblaznel. Poleg tega pa sam trdi, da se razum ne da dokazati.

Eppingen je nestrpno hodil po sobi.

— Ne morem si pomagati, Inge, toda ne morem se otresti občutka, da vso to zadevo po nepotrebnem otežkočata.

— Tega občutka bi gotovo ne imel, če bi bil v Harlandovi koži.

— In še nekaj, Inge. Ne razumem, kaj je nama prav za prav do Harlanda. Mar nimava sama dovolj težkih skrbi glede najine bodočnosti?

— Conny!

— Govoriti hočem povsem odkrito, Inge. Tvoje razburjenje radi njega je nerazumljivo in smešno. Če bi bil ta dobi Harland dvajset let mlajši, bi bil ljubosumen nanj.

Ingelena je zardeala.

— Altruizem je lepa stvar. Toda vsaka stvar ima svoje meje, Inge. To gre predaleč, sama se izpostavljaš nevarnosti, da osvobodiš Harlanda, ki ne more igrati v tvojem življenju nobene vloge.

— Jaz pa pravim, dragi Conny, da altruizem nima meje in da nikoli ne gre predaleč. Povem ti tudi, da se čutim odgovorno za Harlandovo usodo. Razumeš to?

— Ne, bog mi je priča, da ne.

Ingelena je vstala in stopila k Eppingenu.

— Vtepala sem mu v glavo svoje neumne ideje, kako je treba osvoboditi člo-

veštvo. Harland je poskušil urediti jih v ozkem krogu in zato so ga vtaknili v norišnico. Mar ni moja dolžnost osvoboditi tega moža?

Eppingen je molčal.

— Mar razumeš, da bi raje uničila sebe, nego opustila skrajni poskus osvoboditi ga? Dvignila je desnico.

— Prisegam ti, Conny, da si končam življenje, če ne bom mogla rešiti Harlanda, kajti pod težo tolike krivde bi ne mogla več živeti. Tako, dragi moj, zdaj lahko ugotoviš, da »mi je Harland deveta briga in da se ta zadeva po nepotrebnem otežkoča. Vse to lahko storiš. Toda nikoli, Conny, slišiš, nikoli se ne boš mogel opravičevati sam pred seboj, da ti ni bilo znano, kak storiti stoji. Moje življenje in Harlandovo osvobodjenje je eno in isto.

Eppingenov obraz je postal trd. — Hvala, Inge zdaj vem, pri čem sem. Stopi je k oknu in se zagledal tja daleč proti slavoletu Zmaga, kakor da se hoče od vsega posloviti potem se je pa vrnil k Ingeleni, rekoč: Osvobodil Harlanda!

— Ti hočeš Harlanda osvoboditi?

— Mar nisi rekla, da mora biti tako?

Ingeleni je ležala na srcu ogromna teža.

— Da, to mora biti, Conny.

— Kako ga hočeš osvoboditi? — je vprašala tiho in še je slutila odgovor.

Zasmejal se je. Naslino. Vzamem nekaj z ročnimi granatami oboroženih fantov in pojdem z njimi po Harlanda kar v umobolnico.

— To hočeš storiti, Conny?

— Zaradi tebe, Inge. Zaradi tebe, ne zaradi njega.

— A potem?

— Potem bova morala pobegniti čez mejo, to je jasno. Denar za pot pa mora seveda preskrbeti Harland. Jaz sem siromak.

— Če se ti to posreči, ti da celo premoženje.

— Za denar ti tega ne storiš, to sama veš.

Sele zdaj je Inge spoznala grozno nesrečo, ki ji je v tem načrtu. Nikoli več ne bo pustiti Connyja, če bo zaradi Harlanda tvegala svojo

DNEVNE VESTI

— Iz banovinske službe. Premeščeni so zdravnik družne zdravstvene občine Ribnica na Pohorju dr. Vovšek na Polzel banovinske zdravstvene službe Ivanka Vrhnovec Mory od banke uprave k javni bolnici v Slovenjgradcu. Banovinski službenik Simon Dolenc od sreskega načelnstva v Brezicah k javni bolnici v Brezicah in banovinski službenik Leopold Subelj, od javne bolnice v Brezicah k banški upravi v Ljubljano. Imenovani so za banovinskega zvezdnika pri upravi banovinskega dečnega vzgojišča v Ponovikah banovinski dnevničar Josip Ovcak, za službenika pri banški upravi dnevničar služitelj Fran Jeršin in za banovinskega služitelja na kmetijski šoli v St. Jurju ob žel. Ignacij Kozjan.

— Konferenca za zatiranje rastlinskih škodljivcev. Da se prouči vprašanje entomološke fitopatološke službe v naši državi in sprejmejo primerni ukrepi za njihovo preprečevanje, je kmetijski minister odredil konferenco strokovnjakov entomologov in fitopatologov v kmetijskem ministertvu na 5. in 7. avgust t. l. Udeležili so se bodo zastopniki kmetijskih višjih in kontrolnih postaj iz Topolšice, Zagreba, Ljubljane in Splita ter zastopniki državnega fitopatološkega zavoda in Sarajeva in centralnega higijskega zavoda iz Beograda. Razen mnogih populomna strokovnih vprašanj bodo na tej konferenci razpravljali o načrtu pravnika o prenosu, avtomatizaciji in prometu sredstev za pobijanje rastlinskih škodljivcev, o načrtu pravnika o avtomatizaciji in prenosu živih rastlin, rastlinskih delov in sadov ter o ukrepih glede uvoza živih rastlin in okuženih dreves. Nadalje bodo razpravljali o načrtu uredbe o organizaciji fitopatološke službe v Jugoslaviji, o obveznem pregledovanju sadovnjakov, okrasnega drevja, grmovja itd. zaradi preprečitve morebitnih pojavov škodljivcev in boleznih ter o obveznem pregledovanju sadovnjakov, zlasti tistih, iz katerih se izvažajo naše sadje v tujino.

— Izvoz tobaka v češkoslovaško. Na Sušaku so izkrajali s nekakega tovornega parnika 17 vagonov tobaka, ki so ga pripeljali iz Metkovića in bo poslan na češkoslovaško, vaško.

SAMO 25 PARA ZA KG

so Pekatete v novih paketih dražje od blaga, ki ga odprtega v zabojih prodajamo. Gospodinj, koristno in higiensko je, če kupujete makarone, spagete in jušne zakuhe v paketih. Pazite na napis »PEKATETE«.

— Francoski novinar potuje po Jugoslaviji. V Sarajevu je prišel dopisnik, pariskega »Petit Parisien« in namestnik pariskega direktorja tiska »Le République« Pierre Parast, ki še 15 dni potuje po Jugoslaviji.

— Turistična konvencija z Madžarsko. Podpisana je turistična konvencija z Madžarsko. Potni iz Madžarske bodo lahko novci v našo državo 4.500 Din, naši pa v Madžarsko 450 pensov in ne glede na to koliko bo potnikov iz ene ali druge države. Ker pa Madžarska Narodna banka nima dovolj dinarjev, jih dobijo na razpolago od naše Narodne banke.

— Turški književnik v Bosni. V Banjaluki je prišel včeraj znani turški književnik Aka Gildiz, ki ostane nekaj dni tam, potem pa odpotuje v Sarajevu.

NAZNANILO PRESELTIV.

ANTON KOS, umetniške slike, okvirji, pozlatastvo, rezbarstvo,

se je preselil na Poljansko cesto št. 1 v PEGLEZEN.

— Graščak Anton Stare umrl. V Mengšu je umrl danes daleč naokrog znani graščak in posestnik, častni občan trga Mengoš. Anton Stare, iz znane Staretove rodbine v višnji starosti 92 let. Pokojnik je bil markantna osebnost naše stare generacije. Pogreb bo v ponedeljek ob 10. dopoldne v Mengšu. Bodi mu lahka zemlja, težko prizadetim svojim našo sožalje!

— Gepelj mu je odrezal roko. Iz Zg. Bitov pri Strazhcu so včeraj pripeljali v bolnico težko poškodovanega posestnika Jakoba Pintarja. Pintar je bil doma zaposlen pri gepelju, in je pri delu po nesreči vtaknil desno roko med letajo. Nesrečno-

žu je gepelj odtrgal roko nad zapestjem. Pomožna raznašalka pošte Jera Blažič iz Vodice je včeraj tako nesrečno padla s kolesa, da si je zlomila desno roko. Tudi njo so morali spraviti v ljubljansko bolnico.

— Staro modernizirano in renovirano zdravilišče v Kamniku (park) je sopot odprt: tople kadne kopeli in plavalni bazen z vodno drčo in drugimi atrakcijami. Vseled dvojne cirkulacije vode ima plavalni bazen stalno temperaturo 22°.

— Vreme. Vremeška napoved pravi, da bo porast oblačnosti spremljivo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 29, v Zagrebu, Beogradu in Skoplju 27, v Ljubljani 26,4, v Sarajevu 26, v Mariboru 23, v Rogiški Slatini 21. Dvi je kazal barometer v Ljubljani 761,8, temperatura je znašala 18,8.

— Velik vliom v splitsko draguljarno. V četrtki ponoči je bilo vliomljeno v Splitu v draguljarno Marija Pendi. Vliomnici so odnesli 350.000 Din zlatne in dragulje. Dotaknili so niso nobenega predmeta in double zlata, temveč so potražili samo pravo zlato.

— Vlak pregazil voznika in konje. V četrtki po polnoči je pregazil pri šolski kulinici v Varniški zagrebški osebi vlak 29 letnega hlapca mostnega konfederca Mirka Šinca in ponje vprežene v voz, na katerem je petletni hlapec vili sod. Baš ko je kretničar zapiral prelas se je znašel voznik sredi epušenih zapornih, da se ni mogel rešiti.

— Na velicejem v Leipzig, gled mali oglas.

Iz Ljubljane

— Iz Stanje brezposelnosti Število brezposelnosti v Ljubljani se v primeri z junijem v juliju ni dosti izpremenilo. V juniju je bilo 1288 nezaposlenih, od tega kvalificiranih 671 in 469 nekvalificiranih delavcev. V juliju je število naraslo za 306, istočasno pa je dobilo delo 250 delavcev, tako, da je bilo ob koncu julija še 1344 nezaposlenih. V prirastku je največ tovarniških delavcev, zlasti tekstilnih. Večina tekstilnih tovarnih je bila še do nedavnega v polnem obratu, zadnje čase pa je vedno manj naročil in so skladišča polna blaga. Posledica tega je, da tovarne odpuščajo delavstvo.

Tudi v lesni industriji je položaj čedalje slabši. Zdjaj je prenehala obratovati se Auerspergovna žaga v Jelovnem dolu in so vsi nameščenci na cesti. V ostalih panogah se stanje ni dosti izpremenilo. Krojačev, ki jih je bilo vedno dovolj brez službe, v zadnjem času primanjkuje. V prvi vrsti je povpraševanje po prvovrstnih provcih. Isto velja za brivce in nismo v Ljubljani niti onega brezposelnega brivskega pomočnika. Bistveno drugačen je položaj v čevljarški stroki. Tovarna Krisper je ustavila obrat in so vsi strojni čevljarji brez službe. Pri mojstrih ne morejo dobiti zaposlenja, ker so vajeni le strojnega dela. Ročnih delavcev manjka, strojni je pa preveč in zanje ni povpraševanja.

— Iz našimi hodniki je vedno dovolj dela. V mestu je še mnogo hodnikov, ki še ne zaslužijo svojega imena in ki so ločeni od cest samo po jarčih. Kljub temu pa urejanje hodnikov stalno napreduje, čeprav ne posebno hitro. Te dni so položili robnike za hodnik v Gregorčičevi ulici nasproti banovinske stanovanjske hiše. Prav tako bi bilo potrebno, da bi uredili hodnik v križiški ulici, ker je precej živahen promet, zlasti, ker hodijo tam delavci v tobačno tovarno.

— Iz Večna pot je še vedno zaprta med Cesto I in V zaradi kanalizacijskih del. Mnogi vozniki tega ne vedo ter morajo delati ovirke po drugih slabših cestah, ko zavozijo predel. Cesta bo sopot kmalu odprta, najbrž še jutri, kar je tudi zelo potrebno, ker je ob nedeljah pod Rožnikom najbolj živahen promet.

— Iz Silka gorečega Narodnega doma v Trstu je razstavljena pri Bonacu v Selenburgovi ulici. V cvetličarni »Split« v Frančiškanski ulici je pa razstavljena venec, ki bo jutri poklonjen v spomin mučeniku Hugonu Robleku na Begunščici. — Organizatorno-propagandni odesk S. J. E. U. Ljubljana.

— Iz Ljubljana—Sudak redna avtobusna zveza. Odhod iz Ljubljane vsak dan ob 5. zjutraj izpred hotela »Metropol«. Zbirna voznica. Informacije: Ljubljana, Pečnikar, telefon 36-36. Sudak: Restavracija Slavija.

— Iz Nove pevce in pevke začetnike sprejema pevsko društvo Ljubljanski Zvon in sicer od 5. do 9. avgusta med 18. in 20. uro v dramskih prostorih v Mostnem domu I. leto.

— Iz Christofev zavod, najstarejši, najbolj obsevan enoletni trgovski tečaj, Ljubljana, znan po svojih odličnih uspehih, vpišuje avgusta in septembra dnevno a Domobranski cesti 15. Ispravnost učne poti poučujejo poleg trgovskih predmetov slovensko in nemško stenografijo, strojstvo, nemščino itd. — Vpisnina 30.— Din, mesečna solnina 120.— Din, revski popust. Zavezanje brezplačne preložitve. Zavod toplo priporočamo.

— Iz Surov napad. 21 letnega klaparskega pomočnika Ivana Romiha, stanujočega na Vidovdanskem cesti 3, je danes ponoči napadel na cesti neznan pomočnik. Lotil se ga je z debelim kamenom v roki in ga hudo poškodoval na glavi. Napadalec je sicer pobegnil, vendar je upeti, da ga bo policija kmalu izsledila.

— Iz V prostovoljno smrt je hotel davi 24-letna študentinja Jolka K. stanujoča v Zilbertovi ulici 7. Še nekaj dni se je nekam čudno vedla in večkrat kazala vse manjše histrije. Dvi so jo domači našli v njeni sobi nezvestno, zasužnjeno s kletom. Posvili so brt rešili avto, ki je obupnoma prepejal v bolnico. Tam so ji nemudoma izprali želodec in jo tako še ohranili pri življenju. Doma so našli pismo, naslovljeno na njeno mater v katerem sicer ne navaja vzroka, zakaj je hotela v smrt, pač pa prosil na judovo obetebo v belo obleko...

— Iz Zrtev noža. Na Vodnikovi cesti v Siki, je nastal včeraj ponoči nenkrat hud kraval, ki so ga povzročili neki vinjeni gostje blišnje gostilne. Med splošnim tuljenjem in kričanjem je eden izmed udeležencev kravala nenadoma bolesto kriknil in se zgrudil na tla. Bil je to 43 letni brezposelni delavec Friderik Lazar, ki ga je eden izmed pretepecev z nožem večkrat sunil v hrbet. Na kraj dogodka so kmalu prihiteli stražniki, ki so več oseb aretirali in spravili v zapor. Težko poškodovanega Lazara so pred tem še nemudoma odpeljali z reševalnim avtom v bolnico.

— Iz Moške srajce, pižame, majice, kravate in nogavice, kupite najbolje pri znani solidni trgovki Miloš Karničnik Stari trs.

Iz Novega mesta

— Rokoborke SK Kandije. Težkoatletska sekcija Kandije je priredila rokoborbo dne 27. in 28. julija na vrtu hotela Kolčič. V soboto je nastopil par mladih amaterjev kluba Kandije, Ante Knajter in Danilo Murn. V tretjem kolu je zmagal v 26 minutah Ante Knajter. Kot drugi par sta nastopila Janez Sotler, prvak Slovenije in Leopold Gorjanc iz Ljubljane. V tretjem kolu pa je že v 19 min. zmagal Janez Sotler. Kot tretji par se je pokazal Pera Janež prvak Jugoslavije in Ljubomir Herzog, šampion Stare Srbije. Tu je bil boj neodločen. V nedeljo je sopot nastopil par Herzog-Gorjanc. V tej rokoborbi pa je v 23 minutah 3. kola zmagal Herzog. Kot drugi par sta nastopila Sotler in Janež s neodločenim rezultatom. V ponedeljek pa par Sotler in Herzog. Tu je zmagal Sotler v tretjem kolu po 25 minutah. Sotler-Janež sta v drugem kolu prekinila rokoborbo in jo bosta nadaljevala po dogovoru, radi prevelikega napora Sotlerja. V nedeljo pa je mlada sekcija z nogometno sekcijo, ki se je zelo razvila v zadnjem času, povabljena na sporni dan v Litijo.

— Vliom v trafiklo. Neznani vliomilec je vliomil v noči od srede na četrtek, skoklo klesno okno v trafiklo gdi. Anice Kokaljve. Iz kleti se je splasil po stopnicah v lokal, kjer si je nabral raznovrstnega tobačka in cigarete za okroglo Din 500.—

Iz Ptuja

— Nezgodna hčiškita. V soboto se je vozil s kolesom iz Vurberga proti domu v Stojnice 32 letni kočar Znidaric Franc. Med potjo mu je na kamnu kolo spodilo. Telo, da je padel tako nevarno, da je dobi težko notranje poškodbe ter si zlomil nogo in so ga morali prepejati v bolnico.

— Krajevna protituberkulozna liga v Ptuj sporoča, da je dispanser za tuberkulozo prišel s l. t. m. poslovali ter bo posloval vsak tork in četrtek od pol 14. do pol 16. ure v ambulatoriju tukajšnje

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vseči zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nez. zdravje št. 15.485 od 25. v. 1935

ekspozitura OUDZ. Dispanser bo opravil tudi rentgenološke preiskave in zdravljene s pneumothorakom. Sestra-pomočnica pa bo razen poslovnih dni obiskovala tudi bolnike na domu ter jim dajala potrebna navodila. Do zdravljenja ima jo pravico samo strošanski, ki se morajo izkazati z uobitnim spricvalom.

Iz Trbovelj

— Poletne življenje v saskrskih planinah: Kakor povedo drugod, tako se je planinarstvo tudi v Zasavju zadnja leta močno razvilo. Prebivalstvo Zasavja nikakor nede ostati za napredkom drugih krajev. Še pred leti so bile naše lepe zasavske planine, kakor Mrzlica, Kum in Sv. Planina v poletju še prazne in pušne, zdaj se razen nekaj idealnih planincev ni ob nedejnih ali prazniških dneh planin, večini prebivalstva, s. vti pa starejšim ljudem so bile planine kraj sase, kvečjemu so poročali vsako leto enkrat na Sv. Planino, pa še tedaj jih je pot silno strdila, tako da so je imeli potem celo leto do

voli. Toda živi se spreminjajo in tako tudi miselnost ljudstva, ki postaja vedno prosvetlenejša. Mladine ni več ne mlajši zakajeni lokalni in prazne ceste, le preveč je spenal koristi za zdravje, ki jih nudijo in leti v lepo solončno planinsko naravo. Zato so naše planine, vsi dobili, poti in staze elektrone nedejše poti, avtorov na lepe naše planine odkrivali občutke kraja narave in v vjevo na lo z ravnice. L-ke je v naših planinah še mnogo živahnije kot prejšnja leta. Zlasti Sv. Planina je močno zasedena po letoviščarjih, domstih in tujih, ki se kar ne morejo ločiti od lepe planinske narave. Saj pa imajo tam gori tudi voga dovolj: krasen rangled tja proti Notranjski, Gorenjski, Dolenjski, pa tudi daleč po Savinjski dolini tja gor do Karavank. Hrana je poceni, tudi prenočišča in draga, saj lahko živijo v tem planinskem letovišču kar na 20 Din na dan skupno s posteljo. Zato ni čude, da je vsa natrpano in komaj čakajo da bo dograjen nov planinski hotel g. Podvalka, ki bo imel okrog 18 sob, skupna pa okrog 60 ležišč. Otvoritev bo pred

Zanimiv sportni dan v Novem mestu

Neverjetno se zdi, vendar je res, da bo tudi Novo mesto videlo prireditve, kakršne se sicer vrše le v večjih mestih. Naš sportni klub Elan dobi v jutri v goste K. A. C. iz Celovca, ki bo nastopil v prijateljski nogometni tekmi proti SK Elanu, kakor tudi na lahkoatletskem mitingu. Gostje se pripeljejo k nam jutri zjutraj s lastnim vlakom, ter bodo takoj odigrali ping-pong turnir na Lokih ob 9. uri. Ob 11. uri bo skoki mesto s ciljem na mostu štafeta 800 x 400 x 200 x 100. Ob 16.30 se prične na Lokih lahkoatletika tekmovalna in sicer: skoki v višino in daljino, met dišala in kopja, tek na 100 in 1.500 m. Ob 17. uri pa nogometna tekma med moštvi K. A. C. in SK Elanom.

Po ključu za prvenstvene tekmovalne je Elan ostal pri nogometu brez konkurence in zato ni mogel razviti svojega delovanja pri nogometu v taki meri, kot pred leti, ko je žel uspeh za uspehom, ter prišel od vseh tekem doma in na tujih igriščih zmago za zmago, tako da so sportniki začudeno gledali, kje in od kod taka živahnost in vztrajnost. Pa je prišlo drugič in mnogo obetajoči klub je moral na počitek. Ni pa počival, gojil je nadalje nogomet in vse ostale panoge sporta ter prireditve v nedeljo 7. julija krasno uspel sportni dan, kjer so v vseh lahkoatletskih panogah nastopili v hudi konkurenci tudi člani Elana. Rezultati, doseženi na tem dnevu, so bili tako sijajni, da so jih označili kot jugoslovanske rekorde, le verifikirani niso bili, enako pa so poleg stotov drugih klubov dosegli tudi člani Elana prav lepe in mnogo obetajoče rezultate. Upamo da bodo nogometniki, kakor tudi lahkoatletiki našega kluba tudi v nedeljo čestno zastopali svoje barve.

Novomeščani bodo v nedeljo prišli v velikem številu na Lokih in sledili tekmovalni, ki bo gotovo nad vse zanimivo. Klubu, ki nam je preiskoval tak izreden sportni užitke, moramo čestitati in šetati se mnogo uspeha na poti, ki ga si je začrtal. H koncu še eno. V programu pogrešno planinske tekme, ki gotovo ne bi smela manjkati na taki prireditvi. Kje je vzrok, da se ne more v Novem mestu razviti plavalni sport na višino, kakšno bi morala razvostati ta panoga v našem mestu, ki ima gotovo izmed vseh mest v banovini največ pogojev za to? Pred leti so našli plavalci, ki niso imeli pravega in sistematičnega treninga, sasedi prva mesta drasko banovinske. Smo mnenja, da je stvar kluba in tudi merodajnih čimtaljev, da olive to panogo sporta in prično s sistematično in treningom, kajti bal plavanje ni samo sportnega temveč tudi trizsko-prometnega pomena. Vprašajte samo enkrat na kopališču goste, kako se kupažijo, da je Krka edinstvena. Samo prišli je treba! Torej mladi Elan na dobo — Novo-

meščani te bomo podprali in to potkamali že v nedeljo.

— Kolonizatorsko društvo »ZARJA« Zgornji Kašelj pri Ljubljani priredi v nedeljo 11. avgusta na proslavo 10 letnice obstoja društva veliko medkulturno dirko za A in F kategorijo. Za A kategorijo na progi Zalog — Vransko in obratno km 100, B kategorijo Zalog — Trojane in obratno km 70. Start glavne skupine ob 10 uri a juniorske ob 11 uris povratkom okoli 1/4 14 uri. Start in cilj je v Zalogu. Razdelitev nagrad se bo vršila v znani gostilni g. Tormiča po domače pri Zmornici s katero je združena velika vrtna veseleba. Dirkači bodo prejeli od društva krasno in ukusna darila. Sprejem bralških društev ob 16 uri s gošbo pri spomeniku v D. M. v Polju. Naskar bo sprejeto skod Vevča, Zgornji in Spodnji Kašelj na veselejši prostor, kjer bo domača zabava — srečeval — šaljiva postava — ples itd. Vabljeni so vsi prijatelji kulturnega sporta.

— M. K. Marja priredi v nedeljo dne 11. t. m. 1. V. jubilejno motošportno dirko na Ljubeli. Dostoj je pripravljena nad 30 tekmovalcev, udeležila od strani sportnega občinstva obeta biti zelo obilna. Šolemiška svema je zelo ugodna s shtrednim turističkim vlakom, ki vodi naravnost v Trzin, od tam avtobusna svema. Prijavitelji dirkači naj sigurno dvignajo treninž karte pri tajništva kluba, Mišičičeva 16.

S Ponikev

— Prostovoljna gasilna četa Ponikev pri Trebnju mprorisi jutri 25. letnico društvenega obstoja. Spored: sprejem gostov pri dopoldanskem vlikih, nato ob 10 uri maša za umrle gasilce in blagoslovitev vosa, motorne brigade in navzvitje društvenega prepasa. Popoldne narodna veseleba s bogatim sporedom in srečelovom. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel narodni poslanec g. dr. Josip Rešek, naporo pa kumuje ga. Rešekova. Z izletničkim vlakom polovinska voznica. Četa vabi vse izletnike na Dolenjsko, da se jutri odločijo za obisk Ponikev, najprivlačnejšega izletniškega kraja ob ponikvalskih Temonice.

Iz Kranja

— Letašne vest. V četrtki smo poročali, da je ustoličen dvest teden v Savi 6 letni sinček trgovskega potnika Paveta Tavčarja. Ta vest je pa neresnična. Nekdo si je menda dovolil neokusno šalo, ki ji je vas dopisnik nasledil. Dotičnega, ki je povzročil svojem toliko razburjenja in nepotrebnih potov naj oblast pošteno kaznuje.

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sila Silanova

»To je tisto,« je vzkliknil živahno zdravnik. »Poznate najzanimivejšo povojno kreditno zgodbo iz Maribora? Veste, kako je neki tujec dobil posojilo 100.000 dinarjev na — napis svoje firme? Bilo je tik po zrušenju bivše Avstrije, ko je bilo denarja kakor pesaka. Nekega dne se je nenadoma pojavil v Mariboru eleganten gospod, se vrnil v boljše družbo in postal naenkrat »gospod tovarnar«. Kupil si je — seveda na kredit — najnovejši avtomobil, protokoliral pri trgovskem sodišču svojo »firmo« in naročil velik, kričeh napis. Oborožen z avtomobilom, potrdilom o protokolaciji in napisno desko je potem stopil v neko banko in zaprosil pri ravnatelju za posojilo pol milijona dinarjev.

Gospod ravnatelj tako odličnemu prijatelju kredita seveda ni mogel odreči. Odredil je samo komisionelni ogled skladišča, ki je ugotovil, da bi bil kredit 500.000 dinarjev sicer morda previsok, da pa se vnota 100.000 dinarjev gospodu industriji lahko brez nevarnosti stavi na razpolago. Elegantni gospod z avtomobilom je sicer ugovarjal in zahteval pol milijona, naposled se je vendarle zadovoljil z odobrenim zneskom, ga dvignil, sedel v avtomobil in dejal, da mora za nekaj dni po važnih

trgovskih poslih v tujino. S te poti se pa dolgo ni vrnil, tako dolgo, da se je gospodu bančnemu ravnatelju ta odločnost zdela vendar malo čudna in sumljiva. Še bolj sumljiva pa mu je postala, ko je izvedel, da je tuj gospod izpraznil pred odhodom svoje samsko stanovanje, ne da bi poravnal vsaj najemnino. Toda to pač ni bilo še tako hudo. Kaj bi z gospodom, ki je tignil, samo da so ostala njegova skladišča. Ko pa so hoteli ta skladišča vnovičiti, da vrnejo bančni blaginji posojenih sto tisoč dinarjev, so v neposrednem začudenju ugotovili, da ta skladišča sploh niso nikoli bila last »gospoda industrijca« ampak — delavnice Južne železnice... Gospod z na kredit kupljenim avtomobilom in protokolirano firmo je bil namreč postavil svojo napisno desko za železniškim skladiščem. Bančna komisija je torej videla blago, ki je imelo z gospodom lastnino prav tako malo opravka kakor Pilat s »Credo...« Pomeje so ugotovili, da je bil elegantni gospod čisto navaden hlapec.

»Da, to zgodbo poznam,« je dejal Branko. »A to ni najvažnejše, pač pa to, da so takrat mnogi naši trdnj, relni podjetniki zaman prosili pri naših bankah za mnogo manjše kredite. To je ilustracija, ki ne potrebuje pojasnil.

In potem govorite še o osvobojenju. Lepo gospodarsko osvobojenje, ko sega tuji ali vsaj anacionalni kapital celo po naših starih trdnjavah, ki so poprej ljubovale vsem nemščim pritiskom. Njegovi krempiji so posegli tudi še k nam v Hrulinco, zasedli so se v Silanovino. Nove tovarne ne gradi Silan; na njegovih tleh, kjer so neomejeno kraljevale tri generacije, sedi nemščur Rogan krovos, ki bi prodal za svoje kupčijske interese samega Boga. Hrulinška slovenska trdnjava je padla — v ktrnajetem letu po našem političnem osvobojenju! Mimo vsega tega gremo kakor mimo nepomembnih epizod in se — pripravmo za oslovo senoo malih strankarskih rasprti. Hlapec...

Ko je mlada hrulinška inteligencja razpravljala o pereh vprašanjih slovenskega gospodarskega osvobojenja, je bilo doli na Silanovini živahno vrvanje. Zidarji, tesarji in mizarji so gradili tovarniške objekte za novo tekstilno podjetje »Silan in druge«.

Tam, kjer so stala prej ogromna skladišča žesa, so vstajale prilične stavbe s posebnimi steklenimi strehami, da sprejmejo med svoje zidove tkalne stroje in sušilnice, ki jim bodo stregli, kakor je dejal Branko. Silanovina je spreminjala svoje staro lice, postajala je moderna. Ljudje, ki so hodili mimo, so gledali z nezauzanimi očmi in zajevali z glavni. Pohorci, ki so stajetle živeli le od gozda, se niso mogli zvičeti v nove čase. Hlapec Andrej, ki je vo-

zil s postaje gradbeni material je spotoma mrmral in kiel:

»To bo delo za otroke in ženske. Kaj pa bomo mi moški? Hudič!...«

Dokler je bila jesen suha in solnna, sta prihajala Adolf in Ervin Rogan s avtomobilom v Hrulinco nadzirati delo, ko so pa napodili oblaki in deževni dnevi, je ostajal Ervin na Silanovini po ves teden, dasi je bila njegova navzočnost čisto nepotrebna. Vstajal je pozno šel dvakrat ali trikrat skozi nove stavbe, ki so bile zmanjše že dogotovljene in malomarno kimal z glavno, nato se je pa zaprl v svojo sobo ter zagrebel kupe knjige. S Silanom ni govoril veliko, več pažnje je posvečal Sidi. Včasih je mukoma iskal njene družbe in se trudil zaplesti se s njo v pogovor. Hotel je najprej pridobiti za svojo amatersko psihanalizo znanost. Ko je pa uvidel, da je ne zanima in se njegovemu navdušenju pritaženo posmehuje, je govoril z njo o svetu in vsakdanjih dogodkih.

Sida je že kmalu opazila, da se da v njenih rokah gnesti kakor vosek, zato je iskoriščala svojo moč in ga vedno bolj zapredala v neko nadoblast, s katero je hotela križati račune Rogana seniorja. In dasi pust, brez energije in smisla za vprašanja vsakdanjosti je vendar Rogan junior pričel vedno bolj ceniti Sidino življenjsko zdavje, njeno praktičnost in moč. Morda se je prebujal ob njej tudi tako nekam daleč v ozadje potisnjeni moški.

Katera Ljubljanska, samoznana, lahko vдова, lepe postave, do 28 let, si želi izbrano ženega, iskreno prijatelja živahnega temperamenta? Zentev možna samo neopoznim ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Polnoho saupanje.« 2377

SPALNICA šperana, kavkaški oreh, imitacija, politirana, poceni napredaj. Bitenc, Gosposka ulica 10. 2379

GOOLN, 4 m dolg, malo rabljen (Flashboot), prodam. Bitenc, Gosposka 10. 2378

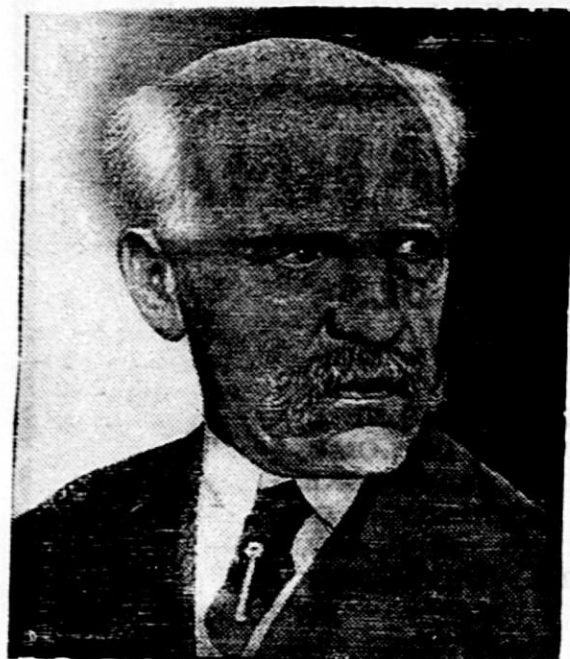
ZELITE SI s približno 30.000 Din zaigrali stalne dohodke, Vam nudimo aktivno ali tiho sodelstvo v vpeljanem specialnem trgovskem podjetju. Rame in obilne ponudbe na Slov. Narod pod »Ljubljana center«. 2380

Vinotoč Lochert Bo:nc Meljaki hrib 10 Prim: olin H:or Olin s.— Inzerirajte

Kaj bo s političnimi emigranti?

Nansenov urad preneha poslovati 1. 1939. — Posredovanje norveške vlade pri DN

Napete politične razmere in revolucije v posrednih državah, da ne govorimo o posledicah svetovne vojne, so ustvarile veliko armado političnih emigrantov. Samo Nansenov urad za zaščito emigrantov je skrbel za 1.000.000 emigrantov, od teh za 800.000 Rusov, ki jih je 250.000 v Franciji, drugi pa na Balkanu in na Daljnem vzhodu, največ pa na Kitajskem, Armenskih političnih emigrantov je okrog 180.000, asirskih, asirsko-haldejskih in turških pa okrog 14.000. Vseh nemških emigrantov je okrog 80.000, od teh 20.000 v Palestini. Poleg tega je pa še na tisoče drugih emigrantov iz drugih držav, ki ne spadajo v to kategorijo.

Vse kaže, da so te razmere postale nevarne in da bo treba vprašanje političnih emigrantov urediti, predno se pokaze ta problem v svojih pogubnih gospodarskih, političnih in socialnih posledicah. Nansenov urad, ki je skrbel za ruske, armenske, asirske, asirsko-haldejske in turške emigrante, zaključil svoje delo leta 1939. Kaj bo potem, si zaenkrat še nihče ne more misliti. Nansenov urad je bila edina splošna rešitev vprašanja političnih emigrantov, toda iz političnih razlogov je bilo njegovo delovanje omejeno tako, da je bil rešimo za emigrante iz Nemčije ustanovljen še poseben urad, s katerim Društvo narodov nima nič skupnega. Tega urada vlade ne vzdržujejo iz svojih sredstev in on tudi ne izpolnjuje svojega poslanstva. Urad za nemške emigrante je sestavljen iz zastopnikov 18 držav, ki pa bolj branijo svoje interese v negativnem smislu za emigrante, kakor pa da bi skrbeli za njihovo usodo. Odklonijo odločitve vse vlade od nemške pripetice za zaščito nemških emigrantov.

Razen urada za nemške emigrante je v Ženevi še mednarodni odbor za preiskavo intelektualnih emigrantov, ki je pa njegovo delovanje omejeno zaradi pomanjkljivosti denarnih sredstev. Emigranti iz Posavja so bili sicer gostoljubno sprejeti v Franciji in za nje naj bi skrbel Nansenov urad, toda iz protesta francoske vlade je razvidno, da plačuje zaenkrat za te emigrante samo Francija. Vprašanje nevarnih razmer političnih emigrantov je splošno za vse nemške vlade in postala Društva narodov obširno sponzorirano, ki v nji podrobno obravnava vsa ta poredna problema zadevajoča vprašanja. Norveška vlada pravi v svoji splošni med drugim:

Konec delovanja Nansenovega urada leta 1939 bo pomenil konec dragocene in neobhodno potrebne pomoči političnim emigrantom. Zaenkrat se ni nobene načrta, po katerem bi se moglo v bodoče urediti.

ditu to pereče vprašanje. V Evropi sami je najmanj 100.000 emigrantov brez državljanstva, čitih gospodarskih in političnih položaj je negotov. V danem položaju se zdi edini praktični izhod ta, da bi ustanovili v Ženevi v okviru Društva narodov osrednjo organizacijo, ki bi ji bila poverjena skrb za one politične emigrante, katerim je DN že nudilo ali pa jim še nudi zaščito in pomoč. Tehnična stran take organizacije bi bilo treba dobro proučiti, toda za podlago bi lahko vzeli Nansenov urad in koordinirali vsa druga prizadevanja, usmerjena k zaščiti političnih emigrantov. To bi pa pomenilo občutno povečanje izdatkov Društva narodov. Vladi vseh držav bi morale to akcijo finančno podpreti.

Pobuda norveške vlade je edini izhod iz zmede, ki jo je povzročila površina rešitev vprašanja političnega emigrantstva. Problem se vedno bolj zapleta in gospodarska kriza je pripravila vlade do tega, da skrajšajo splošno odločanje gospodarsko pomoč stotisočim emigrantom. Problem šel komunicirajo politične razmere, posebno v državah z avtoritativnim režimom, ki nastopajo proti politični emigraciji neizprosno strogo čeprav to je sam praktičen v življenju. Treba bo torej ne glede na politične strasti in mržnjo prijeti to vprašanje od praktične strani, tu bodo morale sodelovati vlade vseh držav, tudi tistih, ki niso vključene v Društvo narodov. Do leta 1939 je še dovolj časa za pametno ureditev tega vprašanja, toda za delo je treba prijeti že zdaj, sicer pride Društvo narodov leta 1939 v zagato, iz katere ne bo izhoda. Norveška vlada je naprosila tajništvo DN, naj spravi to vprašanje na dnevni red prihodnjega zasedanja.

Manevri 5000 m visoko

Zanimive vojaške manevre bo imelo v avgustu sovjetsko vojaško okrožje v srednji Aziji. Tam pripravljajo pohod na Pamir z namenom osvojitvi si vojaško tehniko v gorah. Manevri so udeleženi vse vrste orožja, ker bodo preizkušili streljanje v redkejšem zraku. Vojaštvo pojde na Pamir v polni vojni opremi. 5000 m visoko v planinah se bodo razvijale velike vojaške vaje s ostrim streljanjem pehotne in topništva. Vojaštvo bo moralo premagati težke ovire, globoke prepade, strme pčine, ozke skalnate ceste, deroče hudournike. Na začetku srebrne visokih gora, krajevno večnega snega in ledu, pripeljejo velike množice tehničnih pripomočkov in živili. Tu bodo potrebni močni živi, zlasti v vzdržljivost. Glavno delo bodo morali opraviti oddelki alpinistov.

Kolonizacija polarnega ozemlja

Sovjetski tisk objavlja zanimive podatke o uspehih kolonizacij najsevernejših predelov Sovjetske Rusije. Gre za ozemlje, ležeče večinoma okraj polarnega kroga, kjer pred vojno še ni bilo nobene večje naselbine. V murmanskem kraju je prebivalo leta 1920. samo 10.000 ljudi, zdaj jih je že 146.000. Mezenska, pečorska in pinska oblast so imele 83.000 prebivalcev, zdaj pa 141.000. Polnožilo se je tudi število prebivalstva brezozemske, engalske in narimске oblasti. Te štejejo zdaj 231.000 prebivalcev, leta 1920 so jih pa imele samo 87.000. Turuhansk je imel 17.000 prebivalcev, zdaj pa jih ima 71.000. Na Kamčatki in severnem Sahalinu je bilo pred 15 leti 34.000 prebivalcev, zdaj jih je pa 273.000.

Nepredvidna

Skrozi odprta vrata salončka je tekla sveža vonj vrta po dežju. Denisa Foulouova je za hip odložila knjigo in željno vdihavala duhteč zrak. Življenje ji je teklo mirno. Bila je že šest let vdova in vsa ta leta je živela v lepi lastni vili v Maisons-Haffitte. Stari domači zdravnik ji je dejal, da je tako življenje najboljše za njeni dve hčerki, in Denisa se je brez ugovora uklonila njegovemu nasvetu.

Ni imela posebno rada družabnega življenja in ljubezni v svojem dosedanjem življenju ni poznala. Mož ni znal vzbuditi v nji nikoli nič več nego dolga no naklonjenost. Objokovala ga je brez obupa; mislila si je, da bo po njegovi smrti samo mati, in sicer dobra mati. Nagnjenja do koketiranja sploh nikoli ni čutila in igranje z ljubeznijo se ji je upiralo.

Zdaj je bila Denisa žena dvaintridesetih let, čedne postave, lepih črnih, resno in mehko zročih oči.

Njeni dve hčerki, desetletna Lucie in osemletna Charlotta, sta prišli s svojo vzgojiteljico poslovit se od nje pred odhodom na izprehod.

Denisa je zopet vzela v roke svojo knjigo.

Minilo je nekaj časa. Na vratih v vrtni ograji je zapel zvonček.

Gospod Marange je zunaj in rad bi se poklonil milostljivi — je prišel povedat sluga.

Denisa je bila presenečena. Paul Marange je bil najel pred tremi leti sedno vilo, toda stanoval je v nji s svojo mlado ženo samo v septembru in oktobru. Med mladima zakoncema in Deniso so se bili razvili tesnejši stiki. Čeprav je bila Denisa zelo samotarska, jo je kmalu potegnili za seboj dra-

žestna, živahna, vesela Solange Marangeova modernega nadiha, pa tudi prisicnost njenega moža. Med njimi so se razvili prijateljski stiki, ki so se vsako jesen utrjevali. Paul Marange prihaja nenapovedan in sam?

— Naj vstopi, — je dejala Denisa. Vstopil je mlad, elegantno oblečen mož visoke postave in zagorelega obraza.

— Pozdravljeni, dragi gospod, — je začela Denisa. Toda obmolknila je, kajti obraz njenega gosta je kazal silno razburjenje.

— Ali ste kaj videli Solange? — je vprašal ves iz sebe.

— Vaša gospa... Saj vendar ni mogla... Zakaj pa?

— Ker je odšla, — je dejal in se sedel v naslanjač... Upal sem še, da je morda prišla k vam... Da, odšla je davi navse zgodaj.

— Kako to?... Odšla? — je vprašala Denisa, ne da bi mogla razumeti, kaj pomenijo njegove besede.

— Kako to?... Z drugim seveda! — je kričnil divje. »Da, z ljubčkom! Telefonirala mi je v pisarno. Odhajam, ne morem več živeti pri tebi... Ljubim drugega. Točno tako. Niti besedice več... To je moderno, a? Hteli sem doli kakor blazen... Vila prazna, omare prazne... Kar mi je šinila v glavo misel, da je odšla morda k vam... Torej je ni bilo tu... Zares, to je bila neumna domneva. Po kaj bi hodila k vam, če me zapušta?...

— To je pa res čudno, — je zašepetala Denisa, ki jo je ta ljubavna drama, h kateri je bila nenadno poklicana, malo žalila in presenečala, obenem pa čeprav se je branila, tudi zanimala.

— Čudnega to ni nič. Sam sem kriv, — je dejal Paul Marange. — Ljubim sem jo, preveč, preveč sem ji kazal, da jo ljubim... Ah, ta ničvrednica. Vedel sem, da je vihrava, koketna, da se rada igra s čustvi... Teda vse sem ji spre-

gledal... Bila je tako dražestna, tako zapeljiva, če je hotela... Imel sem jo tako rad, da sem verjel, da me tudi ona ljubi... Bil sem ljubosumen, pa si čisto nisem upal tega pokazati... Vendar so se pa začeli med nama prepri... Ko sem jo videl plesati, zvijati skoraj nago pod krpicno obleko v rokah moža... Toda zanimala mi je usta s poljubi, ko sem jo hotel obsuti z očiki... Ah, ta nesramnica! Če le pomislim, da je zdaj z onim drugim! — je kričnil in stisnil pesti.

Nadaljeval je, moral se je izpovedati v svojem srd, ljubosumnosti in obupu, ki ga je zastrupljali, ki mu je zastiral zavest, da odkriva vse to skoraj neznan ženi. Njegovo zaupno izpoved je poslušala Denisa začudeno, to jo je presenečalo in zanimalo.

Končno. Ljubezen... izdajstvo, krivost ljubizni... to je torej bilo. Da, romani — čitala jih je malo — so ji govorili o vsem tem. Toda prvič je zdaj videla pred seboj drhteči čustva, ki jih ni nikoli poznala. Končno se je zdela, da bi se Paul Marange rad pomiril.

— Domov moram, — je dejal in vstal.

— Oprostite, prosim, gospa, da sem vas z vsem tem dolgočasil, toda sami vidite, da sem v groznem položaju... Kaj morem storiti?... Nič... nič... Če bi jo našel, ne vem, kaj bi storil... Odšel je, sedel v avto in se odpravil nazaj v Pariz. Vrnil se je še istega večera s slugo in prtijajo.

— Naslednjega dne je znova obiskal Deniso. Bil je tako strd, da se ji je zasmišlil.

— Nisem mogel ostati sam doma, — je dejal. — To je pregrešno. Tu bom stanoval. V Pariz se bom vozil samo po opraviilih.

Od tistega dne je često zahajal k Denisi. Ni si upala odkloniti njegovih posetov, preveč je bil nesrečen. Govoril je o nezvesti ženi; zdaj z gnevom, zdaj zopet v tački potrošnosti. Denisa ga

Nemotno se je pomnožilo prebivalstvo Japonske in skoraj od 300.000 na 380.000.

Pomnožilo prebivalstva v severnih krajih gre po sovjetski statistiki na račun emigracije, v resnici pa gre močno tudi na račun prisilne kolonizacije, saj politično v polarni kraj po politično nevarnosti ljudi. Število domačinov je postalo samo za 8.000 doletje prišlo v sedmih letih v polarno kraj 456.000 naseljenecov. Novi kolonisti so močno vplivali tudi na porast severnih mest, ki so šle leta 1922 samo 55.000 prebivalcev, zdaj jih pa imajo že 274.000.

Nova Einsteinova teorija

Pred dvema mesecema je Albert Einstein izjavil, da ni zadovoljen s svojo teorijo relativnosti in izrekel je proti nji nekaj resnih pomenikov. Toda že takrat je izjavil, da dela na novi teoriji, ki bi te pomislila upoštevala. V julijki številki »Physical Review« je s svojim sodelavcem dr. Rosenom končno objavil svojo novo teorijo. Ko je Einstein objavil specialno teorijo relativnosti, se je govorilo o nji, da jo razume samo 12 ljudi na svetu, zdolbi jeziki so pa pri tem celo izpuščali dvojko. Stvar strokovnjaka bo torej po bližje pojasnitvi nove Einsteinove formule in definicije.

Einstein skuša formulirati zdaj vse nehanje v svetovni z atomistično teorijo gmoie in elektrike, ki namenoma ne računa z vednostmi kvantne teorije. Tej teoriji očita Einstein, da sicer zelo uspešno pojasnjuje, kako vplivajo atomi in njihovi manjši sestavni deli drug na drugega, da pa sploh ne pojasnjuje pojave relativnosti. Einstein pravi, da je veda zdaj kakor mizar, ki žaga les, potem pa s kladivom zabije vanj žebelj. Biti bi pa moral kakor mizar, opremljen z univerzalnim strojem, ki zna les i žagati i zabijati vanj žebelj. Ta univerzalni stroj naj bi bila njegova nova teorija o gmoii in elektriki, ki se ne peča s posebnostmi posrednih polji site, temveč razpravlja na splošno o gravitacijskem polju po splošni teoriji relativnosti in o elektromagnetnem polju po Mieskovlovovi teoriji.

Iz teorije izhaja, da sta električni naboj in gmoia integralni konstanti, med seboj neodvisni, ali da je najmanjši deleč v naravi elementarni deleč elektrike brez gmoie odnosno z gmoio enakosti ničli. Iz nje izvira tudi, da ne obstojajo nevtralni deleci z negativno gmoio. Nova teorija po Einsteinovem priznanju se ni matematično toliko predelala, da bi se dala ugotoviti, ali obsega tudi kvantitativne pojave. Izključeno pa o vnaprej ni. Če bi jih obsegala, bi bil Einstein odkril matematičen način, kako spojiti njegovo lastno teorijo relativnosti z nič manj slavno kvantno teorijo v enoten, mogočen instrument prirodne vede za razumevanje fizikalnega sveta.

Zakasnitev

Ona: Kako pa moreš priti na sestanek neobit?

On: Prisegam ti, da sem bil ob uri najinega sestanka še gladijo obit.

Pogled v Addis Abebo

Od konca junija do polovice septembra vsak dan nalive Nočni koncerti hijen in psov

Addis Abeba, zdaj prestolnica Abesinije, se ne more sklicevati na bogato zgodovino, ker je razmeroma še mlado mesto. Ko je leta 1886 strdal cesar Menelik svojo vojako, da bi jo popeljal proti italijanski armadi, prihajajo od severa iz Britrije, so bila abesinske čete zbrane na gorski planoti ob vzhodni gori Entote, kjer so imele konji in mule dovolj dobre paze. Posvečen ugodnem podnebnju, bogatih vrleth pitne vode in posebno polzorni strategiji ni legi je obrniti ta kraj nase pozornost cesarja, ki se je po zmagi nad italijansko vojsko pri Addi vrnil tja in na sklenil zgraditi tu abesinsko prestolico. Addis Abebo ali po nase »Nova stara« je torej stara komaj 35 let.

Ljubna stara cesarja je bila zelo pametna. Addis Abeba leži v geometrični sredini države. Mesto obdajajo gore kot dobro obrambno sredstvo, poleg tega je pa že samo sovražniku težko dostopno. Podnebje je zelo ugodno, ker leži mesto blizu ekvatorja. Kraje je sol slikovit. Tu stije skoraj leto in dan sonce, nebo je redko kdaj oblačno. Od konca junija do polovice septembra pa nastane tu izreden metrološki pojav. Krasnim sončnim jutrom sledi takoj popoldne silni nalive z viharjem, gromom in treskanjem. Zdi se, kakor da se majo semlja v temeljih. Neurje traja več ur, drugi dan se pa zopet ponovi. K sreči je mesto zgrajeno na pobočju, da se voda lahko odteka. Zvečer so pa ulice svetle s sveč. Tako opravi nalive ki bi sicer našli hiše, samo službo najboljših cestnih pomočnikov, da je mesto vedno enažno. Sredi septembra se pa začne zopet doba lepega vremena.

Addis Abeba leži 2500 m nad morskoto gladino in kadar ni vaje življenja v tako visoko ležečih krajih, bi se v abesinski prestolici ne počutil dobro. Zrak je tu redkejši, občutna je tudi razlika v zračnem pritisku, tako, da vre voda že pri 80°. To seveda vpliva na srce in pljuča. Zato ne vadiš v Addis Abebi nikoli Evropeec, ki bi hodil peš. Vsi se vozijo ali pa jahajo, samo da si prihranijo trud s hojo. Abesincev pa

visoka lega mesta nič ne moti, ker so vajeni redkejšega zraka in ker so izborni pešci Abesincev se ne utrudijo zlepa. Običajen prizor je v Addis Abebi množica služinčadi, bežeca za gospodarjem, ki sedi v sedlu ali pa v avtomobilu.

Glavne široke in ravne ceste so zvezane z ozkimi, vijugastimi stranskimi ulicami. Mesto je zelo živahno. Rojeno iz vojaškega taborišča je ohranilo vojaški značaj. Addis Abeba šteje 200.000 prebivalcev. Ljudje hodijo v dolgih belih hlačah, tesno prilagojenih se gleženju in nosijo nekakšne perline. Mnogi hodijo bos, kar jih pa prav nič ne moti. Po glavnih ulicah se vozijo dvorni dostojanstveniki, lepo oblečeni sredi služinčadi, ki skače okrog njih in kričnjahva imena ponosna, da more služiti tako imenitnim gospodom.

V mestu našliš tudi na mnoge kočije in avtomobile, v katerih se vozijo elegantne dame, ki jim pa zakrivajo večji del obrazov krajevci širokih klobovkov. Tudi dame na konjih, mulah ali oslih niso redke. Okrog njih bega tudi služinčadi. Seveda je pa v abesinski prestolici tudi mnogo beščev. Vsakdanji pojav je, da se prikaže sredi glavnih ulic v času ko vozi po njih mnogo avtomobilov, čreda krav ali ovac. Ljudje so pa tega vajeni, avtomobilisti se sprotito ogibajo in vse gre gladko.

Čim leže na zemljo mrak, se ulice naenkrat izpraznijo. Vsa vrata in okna ljudje skrbno zapro. Ulice sploh niso razsvetljene, če ne poskrbi za razsvetljavo luna. Nekaj časa vlada v mestu grobna tišina. Kar se začnejo zategi, pretresljivi glasovi, ki jim odgovori srdito lajanje in tuljenje psov po vsem mestu. Pei tuljenju na vso moč, vedno močnejši pa postajajo tudi strahotni nočni glasovi. Tako se nadaljuje do ranega jutra ta najstrašnejši koncert, kakršnega si more človek misliti. Vse noč se razlega ta fantastični duet sestradanih hijen, ki se priključijo večkrat v sredino mesta, in psov, razjarjenih nad tako predrznostjo.

Namestu orožja pesek in kamenje

Paritika policija si beli glavo z vprašanjem, kdo je povzročitelj sleparije in malinacije, kakršnih pozna kriminalistika malo. Paritika tovarna orožja Brandt je dobila nedavno večje naročilo za puške, strojne puške, smodnik in granate. Poslika bi morala biti poslana v Buenos Aires. Orožje s strelivom je tehtalo 25 ton in paritika tvrdila ga je poslala v Nantes. Ker so pa nastale tam težkote, so poslali orožje v Rouen in ga naložili na dva tovorna parnika. Ta čas je pa hotela francoska vlada na zahtevo argentinske vlade ustaviti dovoz orožja, toda bilo je že prepozno, kajti parnika sta bila že zapustila francoske vode. Ko sta parnika priplula v Argentino, so pa vendar na zahtevo francoske vlade argentinske carinske oblasti pošljico vrnila Franciji. Oba parnika sta se vrnila čez nekaj tednov v Havre in pošljico so začasno spravili v skladišča.

Dopisnik »Matina« se je pa obrnil na havreškega župana Leona Mayerja, ki mu je dal presenetljive informacije o pošljici orožja. Carinski nadzornik je pri pregledu tovora, namenjenega prvotno za Argentino, ugotovil sumnjive sledove na zabojih in zato jih je dal odpreti. Lahko si mislimo njegovo presenečenje, ko ni našel v zabojih orožja in razstreliva, temveč kamenje in pesek. Zaboji so bili tako dobro zapeti, da ni niti zrnce peska padlo iz njih. Carinske oblasti vidijo v tem veliko sleparijo, ki pa menda ne bo imela političnih posledic. Policija zdaj išče krivca. Strokovnjak dr. Loir je začel preiskati in do-

gnal, da izvira kamen in pesek iz Pariza. S tem je pa rečeno, da so pripeljali v Evropo nazaj orožje in strelivo in da je bilo šele tu zamenjano s peskom in kamenjem. Ni še točno znano, komu je bilo orožje namenjeno, vse pa kaže, da je bilo poslano argentinskim revolucionarjem.

Nosljanje zopet v modi

Mnogi ljudje trdijo, da je bilo nosljanje bolj zdravo od kaj. Človeka je sililo h kihanju in tako mu je čistilo nosnice, na drugi strani pa ni tako zastrupljalo pljuč kakor kaj. V Angliji prihaja nosljanje zopet v modo. Mlado pokolenje, ki je videlo tabatjere samo v muzeju in čitalo samo v romanih o strastnih nosljajcih, se začneja samo ogrevati za nosljanje. To baje imenito »prezračje nos, zlasti v megli ali pa če ima človek poln nos dima ali smradu po bencinu.

Zanimivo je pa, da ne nosljajo v Angliji samo moški, temveč tudi ženske. Tabatjere je seveda izpremenila svojo obliko. Gospodične in mlade dame nosijo tobak v lepih dozah, kakor puder in barvila. Med angleško mladino bo nosljanje kmalu tako razširjeno, kakor je pri nas kaj. Morda se bo razširilo tudi k nam.

Ne da se begati

Oče: Če bi vedel, kolika sreča je za človeka delo, bi bil marljivjši.

Sin: Nikar me ne begaj oče, v življenju se bočem zanašati samo nase, ne pa na srečo.

Paradoks

— Kje se vaš sinko uči, da je vedno tako umazan?

— V kemični čistilnici.

Nekega večera, ko se je vrnil iz Pariza in izstopil iz avtomobila, je zagledal Paul Marange Deniso na vrtu. Stopil je k nji.

— Gosta sem imela danes, — mu je dejala z drhtečim glasom.

— Gosta? Kakšnega gosta?

— Solange... Da, vaša žena... je prišla.

Zadržtel je, stopil korak nazaj in prebledel.

— Solange... Solange... je prišla... je zajekal.

— Da, obžaluje... prosi vas odpuščenja... Pravi da je bil njen pobež samo prehodna vrtoglavost, da vas nikoli ni nehala ljubiti...

— Ali je tu? V hiši?... je vprašal ves v ognju pripravljen hiteti k nji.

Denisa ga je zadržala s kretinjo.

— Ljubite jo, — je dejala z zamolklim, drhtečim glasom. — Še vedno jo ljubite. Kar priznajte, saj se vam pozna... In pripravljeni ste sprejeti jo takoj nazaj, o vi slabci!... Z mamo sploh ne računate... Tolažili ste se pri meni, polastili ste se me, kakor katerekoli druge ženske, neodgovorno, da bi zadušili svojo bolest. Bila sem vam začasna prijateljica. Ali ste pa računali z menoj? Kaj vam je do mene? Kaj vam je do moje ljubizni, do mojega razočaranja? No torej, nalagala sem vas, razumete? Lagala sem: ni je bilo tu, ni se vrnila... Toda zvedela sem, kar sem hotela vedeti... Zdaj vem, da jo še vedno ljubite... A jaz vas ljubim... Hotela sem biti vaša... Pojdite! Pojdite in nikoli več se ne vrnite...

Ves iz sebe jo je poslušal. Zamahnil je z roko.

— Odhajam... Da, odhajam... Toda zakaj ste to storili?... Mislil sem, da je ne ljubim več... Nikoli več se ne vrne... Lahko bi bila tako srečna skupaj, vi in jaz... da, zdaj je pa vse končano...

MALI OGLASI

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

IRVKA
A. & E. SKABERNE
Ljubljana — javlja se semj-
do preklica v račun zopet

HRANILNE KNJIZICE
V prvotnih ljubljanskih denar-
nih zavodov (Mestne hranilnice
Ljudske posojilnice itd)

RAZLIČNE
SCETKE,
netle iz žime,
najceneje pri —

Šimenc Hinko,
Ljubljana,
Resljeva cesta 2
(pri Zmajskem
mostu)

ZA MAL' D'NARJA
DOST' MUZKE!
Plošče, gramofone iz-
posojamo, zamenjavamo,
prodajamo in ku-
pujemo — **ELEK-**
TRON d. o. o. z. a.
pasaja nebotičnika

NOVOSTI ZA ZAVESE
dobite v veliki izbiri v specijal-
ni trgovini
RUDOLF SEVER,
Ljubljana, Marjin trg št. 2,
kjer vam jih tudi strokovnja-
sko izvešči 26.1

Na velesejem v Leipzig,
bo vozil najudobnejši avtomob-
il Ljubljana - Express — znamke
Saurer 22. avgusta, Cez Gra-
dec, Dunaj, Brno, Praha, Dres-
den v Leipzig. Povratek čez
Nürnberg, München, Salzburg,
Celovec. Cna Din 950.—, 2366

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

STANOVANJE
soba in kuhinja na Dolenjski
cesti 12, se odda za avgust za
250 Din. 2361

Dvosobno stanovanje se od-
da za september. Tržaška ce-
sta Glince 122. 2371

Za letovanje v Poljanah se
obrne na gostilno Tavcar,
Poljane nad Škofjo Loko. Le-
pa stanovanja, dobra hrana,
krasen vrt. 2362

ZIVALI

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

Golobi
na prodaj takoj, dunajski en
par — 100 Din, madjarski 50,
rumunski 60. lastnega zavoda
visokoleteči 40. Bohoričeva
ulica 24. Kozirjev 2374

PRODAM

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

ODPADKE OD ZAGE
suha bukova drva in zaganje
dostavljajo tudi na dom. Ivan
Siska, tovarna parketa, Lju-
bljana, Metelkova ul. št. 4. Te-
lefon 22-24. 2137

Lanka letna solata, sušeni
kruški, sport hrane, lister per-
lo itd. v lepi izbiri zelo pocen
napredaj pri Preskerju Lju-
bljana, Sv. Petra cesta 14.

Cene malih oglasov: Po 50 par
za besedo, Din 2.- davka za
vsak oglas. Najmanjši znesek
za enkratno objavo oglasa
Din 8.-. Preklici, izjave po
Din 1.- beseda, Din 3.- davek.
Najmanjši znesek za enkratno
objavo Din 13.-. Vsi mali oglasi
se plačajo vnaprej.

BUFFET S. J. JERAJ,
Ljubljana, Sv. Petra c. 38
toči prvovrstna vina ter ga-
rantirano pristno zganje po na-
slednjih konkurenčnih cenah:
Župsko črno liter Din 8.-
Župsko belo liter Din 8.-
Štajersko belo liter Din 10.-
Cviček liter Din 10.-
Laška graševina liter Din 14.-
Jabolčnik liter Din 5.-

zganje:
Tropinovec liter Din 22.-
Silivovka liter Din 24.-
Hruševac liter Din 28.-
Brinjevec liter Din 32.-
Pri večjem odjemu primeren
popust! 2360

Rabljena kolesa
poceni napredaj pri »Promet-
Nasproti križiške ceste 2376

KAPITAL

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

Posojilo
dam na prvo mesto novozida-
ne hiše. Ponudbe s podpisom
na upravo tega lista pod »Po-
sojila«. 2375

ZENITEV

Najmanjši znesek 8 Din
Beseda 50 par. davek 3.- Din

Bojška starejša gospa, nesre-
na v zakonu išče mesto gospo-
dinje, vajena trgovine in go-
stilne grem najraje izven Ljub-
ljane h' kakemu vpojočencu
ali vdovcu kasneje tudi v
skupno gospodinjstvo. Ponud-
be pošlji na upravo Slov.
Naroda pod dobra in varčna
kuharica 2364

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

Sobni slikar, črtnikar
Pleskar, — pomočnik se takoj
sprejme, ponudbe upravi lista
pod »Slikar«. 2370

Kuharica, vajena tudi vsa dru-
ga dela išče stalno službo pri
orožnikih. Ponudbe na uprav-
ni listi pod »Dobra kuharica«. 326

POSEST

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

VEČJO VILO V KAMNIKU
prodam ali dam v najem po-
leg starega kopališča, 12 ve-
likih sob, kopalna soba, elektri-
ka, tekoča voda, lep vrt, ob
vodi, krasen razgled na plani-
ne, 3 stanovanja, pripravna za
penzijo, prenovljena; oddajo se
tudi stanovanja posamič. Vsled
obnove starega kopališča in
upeljave preizkušene vrste
naravnega zdravljenja brez
ozira na sezono posebno ugod-
na prilika. Hipoteka ostane.
Vprašanje na Kopališko dru-
žbo Kamnik d. d. v Ljubljani,
Beethovnova 14 mezz. 2359

MALI OGLASI

»SLOV. NARODU«
MAJO
SIGUREN USPEH.

SPEDICIJA TURK LJUBLJANA

prevzema **PREVAZANJE**

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hi-vsakovrstnega blaga podisi: kuriva, strojev,
tro, skrbno in po najnižji tarifi Revizijaslitve itd v Ljubljani in izven Ljubljane
po njej deklariranega blaga in vse infor-z vozovi na konjsko vprego kakor tudi s
macije brezplačno. tremi najmodernejšimi avtomobili
Telefon interurban 24-59. Vilharjeva c. 33Telefon interurban 21-57. Masarykova c. 8
(nasproti nove carnice) (nasproti tovarnega kolodvora)

TELEF. 3122-26
POŠT. CEKOVNI
RACUN ST. 10.534
V LJUBLJANI

BRZOJAVKE
NARODNA
TISKARNA
LJUBLJANA

NARODNA TISKARNA

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

IZVRŠUJE RAZLIČNE TISKOVINE, KAKOR: KUP-
CLJSKE TISKOVINE, CASOPISE, TISKOVINE ZA
URADE, BANKE, HRANILNICE, POSOJILNICE,
VREDNOSTNE PAPIRJE, KOLEDARJE, DIPLOME,
REVILJE, PROSPEKTE, KATALOGE, RACUNSKKE
ZAKLJUCKE, KNJIGE, CENIKE, ENOBARVNI IN
VEČBARVNI TISK, PISMA, RACUNI, KUVERTE,
VABILA IN POROČNA NAZVANILA, VIZITKE ITD.

repičajte se
»SLOV. NARODU«
SIGUREN USPEH!

MANUFAKTURA
po nizkih cenah nudi ugodno — dr. uradnikom tudi na obroke
Oblačilnica za Slovenijo
LJUBLJANA, Tyrševa cesta 29 (hla Gospodarske zveze)
Do preklica vzamemo v račun hranilne knjižice članic Za-
družne zveze.

Zakonske zveze v Abesiniji

Abesinci imajo štiri načine sklepanja zakonskih zvez
Najbolj drži prvi

Kdor se hoče v Abesiniji oženiti, ima na
izbero četvero zakonskih zvez, kakor pač
hoče svojo bodočo ženo navezati nase ali
sebe na njo. Prvi je verski obred, ki zveže
zakonca trdno kakor krščanska zakonska
zveza v Evropi. Take zakonske zveze so pa
običajne samo pri svečnikih in redkih
uglednih rodbinah. Tak zakon se da razdreti
samo iz resnih nagibov, med njimi tudi te-
daj, če si zaželita oba zakonca v samostan.
Žena kot redovnica, mož kot menih. Važen
razlog je recimo tudi gojavost ali elefant-
jad enega izmed zakoncev. Zaradi zakono-
lomstva ločena žena se ne sme drugič
omoziti, dokler se ni spokorila. Nad 60 let
stare žene se sploh ne smejo drugič poro-
čiti; vdovec ali vdova se sme poročiti šele
deset mesecev po smrti svojega zakonskega
druga. Če živi sin ali hči razuzdano ima
oče prisiliti ga odtodno jo, da sklene za-
konsko zvezo. Nasprotno ima pa hči, ki je
s 25. letom še devica, pravico zahtevati od
staršev, da ji izplačajo doto in preskrbe
ženina. (To bi tudi pri nas ne bilo na-
pačno.)

Liga cerkva?

Na nedavnem katoliškem kongresu je
vzbudilo veliko pozornost, da je želel kon-
gres obilo uspehov tudi praški rabinov-
rabinat. Malo kdo pa ve, da je ta pozdrav
v zvezi s prizadevanjem, kiga razvija v
Londonu predsednik rabskega združenja
Josef Shapotschnik. Ta mož, kiga smatra
jo za najučelnejšega žida na svetu in ki už-
va med židovskim prebivalstvom london-
skega okraja East End tako velik ugled, ka-
kor kak kralj, si je nadel kot življensko na
logo ustanovitve svetovnega lige vseh cer-
kva. (League of Religions).

Po njegovem mnenju bi morale vse cer-
kve, ki jih je na svetu nad 300, izvoliti svo-
je zastopnike. Ti bi se zbrali na nekakšnem
cerkvenem parlamentu in ta glas vseh bi
imel večji vpliv na narode kakor ga ima
zdaj Društvo narodov. V ligi cerkva, ki naj
bi pa imela svoj sedež v Palestini, bi bilo
zastopanih najmanj eno milijardo ljudi. Te-
melj vseh veroizpovedi je prizadevanje širi-
ti in podpirati dobro. Zato bise prav lah-
ko združili vsi narodi v skupnem delu. Ra-
bin Shapotschnik je star zdaj 54 let in se
dobro zaveda velikih težav pa tudi ovir. Na
poti k temu cilju, vendar pa dela z vso vne-
mo in podpirajo ga zlasti rabin iz vseh kra-
jev sveta. Njegova korespondenca je ogrom-
na. Papaz in canterbourski nadškof eta mu
že poslala vzpodbujajoča pisma.

Čas teče.
Gospa Raznožnikova pride k svoji sosed-
ni čajanko — Ah, draga gospa svetnikova.
— vzdihne globoko, — včeraj je bilo baš de-
set let, kar je umrl moj prvi mož, odkar
sem pokopala svojega, drugega moža in pol-
drugo leto, odkar živim z Andrejem.
— Eh, človek bi ne verjel, kako čas hiti.

in jedo moški in ženske ločeno vsak na
svojem dvorišču. Če pride do plesa, sta oba
spola ločena tako, da ne sme biti med nji-
ma nobenih stikov. Tretji način zakonske
zveze je zakon na poskušnjo. Ta se sklene
v rodbinah, ki hočejo imeti iamtstvo, da do-
be dedice in ki nočejo imeti stroškov z lo-
čitvijo zakona. Taka zakonska zveza traja
največ dve leti. Potem gresta zakonca vsak
sebi, če ni otrok, če pa imata otroke, osta-
neta skupaj in se civilno poročita.

Četrty način abesinske zakonske zveze se
imenuje dmoz in to je uzakonjen konku-
binat. Sklene se za gotovo dobo, toda pod
gotovimi pogoji, razglasi se pa enako »sve-
čano kakor berča. Mož pred pričami sve-
čano obljubi, da bo ženo hranil in oblačil,
pa tudi da ji bo plačeval letno ali mesečno
določen znesek Zakonske zveze, sklenjene
civilno, torej berče, se zelo lahko razdro.
Tu zadostuje, če mož noče dati ženi darila.
Če mož z ženo ni zadovoljen, jo pošlje na-
zaj k njenim staršem in prosi njenega četa
naj določi dan, ko se bosta pogovorila o
razdelitvi imetja. Pri taki ločitvi ima vsak
zakonec pravico, prepovedati drugemu sto-
piti v novo zakonsko zvezo s to ali ono ose-
bo, ki jo mora pred pričami imenovati.

Italijanska princesa v Parizu

Italijanska princesa Maria-Jose Pie-
montska, hči pokojnega belgijskega kra-
lja Alberta, se je nudila te dni v Parizu,
kjer je znova dokazala, kako visoko ceni
umetnost. Tri popoldneve je posvetila raz-
stavi italijanskih mostrov v spremstvu
svojega profesorja umetnosti dr. Stefano-
va, ki jo vsako popoldne spremlja tudi po
Louvru. Princesa je res neumorna, dočim
so dame iz njenega spremstva utrujene
iskale počitka v mehkih naslanjajih pred-
sobe, je hitela Maria-Jose navdušeno od
slike do slike. Hči konstruktora slavnega
francoskega parnika »Normandie« Claude
Delbence jo je pozdravila in ji izročila lep
šopek, francosko-italijanski novinar in pi-
satelj Dullani, srečni mož France Ellye, jo
je pa pozdravil v italijanskih in franco-
skih stihih.

Pri zadnjem posetu jo je pozdravila v
imenu francoskih filmskih igralcev Ma-
reille Sannierova, ki jo je izročila šopek
črnih zlatih in rdečih nageljnkov. Zakaj
me pa pozdravljajo filmski igralci z ro-
žami? — je vprašala Marie-Jose smeje.
— Ker je bilo mnogo umetnic inspiriranih
z modeli, ki jih je Vaša Visokost sama
zasnovala, — je odgovorila filmska igral-
ka. — Toda zakaj je ta lepi šopek v bel-
gijskih barvah ko sem vendar zdaj Ita-
lijanka? — se je začudila princesa. — Žal
nisimo mogli najti rož zelene barve za tro-
bejnico vaše nove domovine. Prihodnjč jih
bomo pa nadomestili z lovorjevimi vejica-
mi, — je odgovorila Mareille Sannierova.

Restavracija „Bulc“ in grad „Gric“ - Mirna

sprejmeta pod svojo gostoljubno streho do 30 letovi-
šarjev. Popolna oskrba s 5kratno hrano na dan za
Din 30.— dnevno. Gostom je na razpolago brezplačen
ribolov, lov na rake in dolenjske postrvi.
Balinanje na vrtu — za otroke razne gugalnice.

DJAŠKI DOM V PTUJU

internat za učence realne gimnazije
in m š anske šole
Dijaški dom ima prostora za 90 gojencev in
nudi gojencem za zmerno plačo prehrano,
stanovanje, vzgojo, strogo nadzorstvo in p
moč pri učenju. — Sprejemne pogoje nos
v finormacije daje vodstvo „Dijaškega doma
v Ptuj“.

ZNIZANE CENE
dvokoles, otroških, igra-
nih, invalidskih vozilčkov,
prevoznih trikotnikov, motorjev, sivalnih strojev. Ceniki franko:
»TRIBUNA« F. BATJEL, tovarna dvokoles in otroških
vozilčkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4

Riviera

TERPENTINOVNO MILO

je izdelano na podlagi
olivnega olja, zato da
perilu hitro skrajno mož-
no belino in čudovito
svežost

Zahtevajte vedno le
Riviera terpentinovo
milo.

ALI STE ROJENI MED LETI 1899—1919?

Čitatelji in čitateljice tega lista, rojeni med 1899—1919
se iskreno naprošajo, da nujno navedejo svoje ime in
natančni datum rojenja. Sijajni svetlo, katerega znan-
stvena raziskavanja so splošno priznana in obsežno
komentirana v vsem tisku, se je odločil, da bo čita-
teljem in čitateljicam tega lista objavil svoje senzacijo-
rojane med 1899—1919 sboj-
sed svojo obstojnost in do-
seti srečo, zdravje, ljubezen
itd. Ta objava je največje
važnosti ter nudi vsem bra-
kam in bralecem edinstveno
priliko, da uresničijo svoje
žanje in dosežejo srečo. Brez
pogrešne jasnovidnost gra-
fologije in astrologije vam
bo razjasnila:
1. Vaš smisel, njegove kva-
litete, njegove napake;
2. Vaše izgled v ljubezni;
3. Vaše izgled v kupljah;
4. Vaše izgled v podedo-
vanju;
5. Vaše življenjsko dolgot;
6. Vaše prijatelje in Vaše
protivnike;
7. Vaše sovražnike, zahrbt-
nosti, kritične obdolžitve
itd.;
8. Potovanja, spremembe bivališča;
9. Zadeve v rodbini;
10. Vse, kar želite vedeti o loterijskih zadevah.
Citiramo nekaj izmed tisočev zahvalnic, katere pre-
ma ta sijajni znanstvenik iz vseh krajev sveta. »Go-
spa Irma Schwarz iz Ljubljane: se zahvaljuje najpri-
srenejše, ker je v njenih najtežjih finančnih nepri-
likah poslušala njegov nasvet igrala v loteriji in za-
dela 150.000 Din.«
Pisite bres odloga, pošlrite se danes Vaš rokopolj in
rojalni datum ter 30 Din kot honorar za Vašo celno
analizo in borooskop natančno in stalno adreso:
Grafoški bureau — CELJE
POŠTNI PREDAL 106

IV. „MARIBORSKI“ TEDEN

3.—11. avgusta 1935.
Velika razstava slovenske umetnosti
Revija nacionalne produkcije. Tekstilna
razstava, splošna industrijska, velika
obrtna vinska vrtnarska, fotoamater-
ska, propagandna, turistična itd.
3.—4. VIII. mednarodni plesni turnir in
III. drž. razstava čistokrvnih psov
9.—11. VIII. pavalne in skakalne tekme
na Mariborskem otoku
50% popust na železnica
od 1.—15. VIII. 1935.

NABAVKA AVTOMOBILA

Uprava policije v Splitu potrebuje en zaprt
osebni avtomobil.
Interesenti naj izvolijo dostaviti pismene, predpi-
sano kolkovane ponudbe Upravi policije v Splitu,
najdalje do 14. avgusta t. l.
V ponudbi je treba navesti:
Znamko, konjske sile, koliko ima sedežev, koliko
je prevozil kilometrov in koliko bencina porabi na
100 kilometrov. 6945